

Arkkitehtiuutiset

14

**VOIKO KAUPUNKIA
SUUNNITELLA
MUUTENKIN KUIN
KASVUN EHDOLLA?**

26

**MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUS-
LAKIUUDISTUS INNOSTI IFA
KYTÖSAHON MUUTTAMAAN
SUUNTA TYÖURALLA**

42

**ARKKITEHTILIITON
TUORE LINJAPAPERI:
ARKKITEHTIEN KOULUTUS-
MÄÄRIÄ KASVATETTAVA**

Askon Säätiö myöntää kohdeapurahoja
muotoilun ja arkkitehtuurin taiteelliseen
toimintaan ja luovaan työhön, tuote-
kehitykseen sekä alan ammattilaisten
kansainvälistymiseen.

Antti Nurmesniemi –jatkokoulutusapurahan haettavana 1.2. – 30.4.2022

Lisätietoja
askonsaatio.fi

ARKKITEHTIUTUUTSET
6 numeroa vuodessa
Vuodesta 1949, ISSN 0044-8915
Aikakausmedia ry:n jäsen

PÄÄTOIMITTAJA, OTO.
Paula Huotelin, 040 556 2827

TOIMITUSSIHTEERI
Silja Ylitalo, silja.ylitalo@safa.fi, 040 169 4617

TOIMITTAJAT
Päivi Virtanen
Anni Varis

ULKOASU
Lari Möör, Kaarina Tammisto

LEHTITILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET
Jilkaajat julkaisut@safa.fi
Jäsenasiat katri.laakso@safa.fi

JULKAISUJA
Suomen Arkkitehtiliitto -
Finlands Arkitektförbund ry SAFA
Malminkatu 30, 00100 Helsinki
puh. 040 169 8889, au@safa.fi, @au_uutiset

PAINO
Grano Oy

ILMOITUSMYNTI
Maria Ahoranta, 044 243 3519
Timo Lepistö, 044 534 9878
etunimi.sukunimi@saarsalo.fi

TYÖPAIKKAILMOITUKSET
tyopaikkailmoitukset@safa.fi

ILMOITUSAINESTON SISÄÄNJÄTTÖ
JA ILMESTYMINEN
Nro 2/2022
Ilmoitusvaraukset 22.3.
Ilmoitusaineisto 29.3.
Ilmestyy 22.4.

HUOM. Lehteen tulevista kirjoituksista,
tiedotteista ja niiden aikataulusta on
sovittava erikseen toimitussihteerin kanssa.

Kansikuvassa lupa-arkkitehti
Ifa Kytösaho ja Tinto-koira.
Kuva: Katja Tähjä.

Pääkirjoitus

Rakentamisen kulttuuri

Suomen ensimmäinen kansallinen arkkitehtuuripoliittinen ohjelma julkistettiin vuonna 1998 ja Euroopan neuvoston ensimmäinen arkkitehtuuripoliittinen asiakirja kaupunki- ja maaseutuympäristön arkkitehtuurin laadusta muutamaa vuotta myöhemmin. Se oli vasta alkusoittoa.

Hanan aukaisi EU:n kulttuuriministereiden sidosryhmineen vuonna 2018 allekirjoittama Davosin julistus Kohti korkealaatuista eurooppalaista rakennuskulttuuria. Rakennuskulttuurilla (*Baukultur*) tarkoitetaan julistuksessa kaikkea rakennettua ympäristöä muuttavaa ihmisen toimintaa.

Julistuksen mukaan rakennetun ympäristön ja avoimen maiseman laatu on vaarassa heikentyä kaikkialla Euroopassa, kun otetaan huomioon ”rakentamisen arkipäiväistyminen, suunniteltuun liittyvien arvojen puuttuminen ja kestävyystekijöiden laiminlyönti, kasvottoman yhdyskuntarakenteen laajentuminen, vastuuton maankäyttö, historiallisen kerroksellisuuden heikentyminen sekä alueellisten perinteiden ja identiteettien kuihtuminen”.

Julistus korostaa, että tapamme elää yhdessä ja kehittyä yhteiskuntina liittyy lähtökohtaisesti kulttuuriin. Elinympäristömme muokkaaminen on ennen kaikkea kulttuurinen teko. Allekirjoittajat sitoutuvat muun muassa vaatimaan, että kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät niin julkiselta kuin yksityiseltäkin sektorilta tunnustavat korkealaatuisen rakennuskulttuurin myönteisen vaikutuksen yhteiseen hyvään ja kantavat vastuunsa sen toteuttamisesta. Suomi hyväksyi Davosin julistuksen syksyllä 2021.

Julistusta ovat seuranneet EU:n kaupunkipolitiikkaa linjaava uudistettu Leipzigin peruskirja vuonna 2020, Euroopan neuvoston kulttuurin työohjelma 2019–2022 ja raportti Towards a shared culture of Architecture. Se esittelee eurooppalaisia arkkitehtuuripoliittisia

asiakirjoja, nostaa esiin esimerkkejä hyvän ympäristön synnyttämiseksi sekä antaa toimenpidesuosituksia muun muassa hankintadirektiivin uudistamiseksi.

Myös Euroopan komission monialainen Uusi eurooppalainen Bauhaus -hanke (2020) edustaa EU:n tavoitetta luoda kauniita, kestäviä ja osallistavia elinympäristöjä.

TUOREEN kansallisen arkkitehtuuripoliittisen ohjelman valmistelussa on huomioitu edellä mainitut kansainväliset asiakirjat. Lämpimät kiitokset opetus- ja kulttuuriministeriölle, ympäristöministeriölle ja Arkkitehtuurin tiedotuskeskukselle sekä muille valmisteluun osallistuneille.

Safa, Arkkitehtitoimistojen liitto ja Arkkitehtuurin tiedotuskeskus sidosryhmineen tulevat toteuttamaan useita ohjelman toimenpiteistä. Apolin ja EU-tason tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan lisäksi koko rakennusalan sitoutumista tavoitteiden toteuttamiseen. Toivottavasti kansainväliset arkkitehtuuripoliittiset linjaukset toimivat kimmokkeena myös kaupungeissa ja kunnissa paikallisten apoli-ohjelmien laadinnassa. ●

PAULA HUOTELIN
Päätoimittaja
Safan pääsihteeri

INSPIRAATIONA
luonto

AJATON JA PELKISTETTY

Elämän yksinkertaiset asiat ovat myös niitä, joista pidämme lopulta eniten. Tyyli muuttuu, mutta hyvä muotoilu kestää. Uuden IDO Sense Art -kylpyhuonesarjan design on yksinkertainen, sen puhtaat linjat tuovat mielen ja sielun rauhaa. Sense Art on kalustemallistoistamme joustavin, se tarjoaa laajan valikoiman värejä, leveyksiä ja syvyyksiä sekä trendikkäitä vetimiä. Sense Art on suunniteltu luontoa kunnioittaen. Siksi käytämme vain pitkään kestäviä materiaaleja ja vesiohenteisella lakalla käsiteltyä puuta. Löydät lisätietoja IDO Sense Artista osoitteesta ido.fi

14

Hanna Kosunen
tutki väitöstyössään,
miten kaupunkeja voi
suunnitella, jos lähtö-
kohtana ei ole kasvu.

PÄÄKIRJOITUS

- 3 Rakentamisen kulttuuri
Paula Huotelin

AJASSA

- 6 Kiertotalous ja
materiaalivalinnat puhuttivat
Kestokulttuuri-paneelissa
Pipsa Penttinen
- 7 Näkökulma: MRL vai KRL –
Onko meillä kohta uusi laki vai
oliko vanha sittenkin parempi?
Heini Korpelainen
- 8 Rakennusperintö ja kiertotalous
ovat monin tavoin kytköksissä
Jaakko Viertiö
- 10 Betonielementtikerrostalon
uusi elämä puusta
Emma Savela

KOLUMNI

- 12 Tyyli on huomaamaton mutta
vahva normi
Panu Savolainen

ILMIÖT

- 14 Kaupunkia voi suunnitella
muutenkin kuin
täydennysrakentamalla
Silja Ylitalo

- 16 Atelier Scheidegger Kellerin
paikkasidon naiset
rakennukset kyseenalaistavat
asumisen totunnaisuuksia
Heini Lehtinen
- 20 Italiassa kuluma on
kuvauksellista
Pihla Tammisto

AMMATISSA

- 26 Ifa Kytösaho: Arkkitehti
voi vaikuttaa hyvän
ympäristön syntymiseen
Anni Varis

VALMISTA TULI

- 28 Diplomityö: Purkujätettä
voidaan hyödyntää
uudisrakentamisessa
Anni Varis

NÄYTTELY

- 30 Puutalon huima
vientitarina
Risto Pesonen

KIRJAT

- 34 Onnistunut rakennus soi
kauniisti
Lauri Jääskeläinen

- 35 Säynätsalon Thelman ja
Louisen yhteiset vuodet
Susanna Bono

KILPAILUT

- 36 Verkkosaaren kilpailussa
arvioitiin kestävyyttä
Pipsa Penttinen

KESKUSTELUA

- 40 Kaavoittajien puute
viivästyttää hankkeita
Tuomo Sirkiä

ARKKITEHTILIITTO

- 41 Tampereen arkkitehtuuri-
kentällä tapahtuu
Kasmir Jolma
- 42 Tuore linjapaperi: Arkkitehtien
koulutusmääriä kasvatettava
Silja Ylitalo
- 44 Liittovaltuusto aloitti kautensa
Päivi Virtanen
- 48 Työelämän arkkitehtiraati on
silta Safan ja TEK:n välissä
Päivi Virtanen
- 49 Keskustelua: Osa Safan
toiminnasta on menneestä
maailmasta
Esa Kauppi

Kiertotalous ja materiaalivalinnat puhuttivat Kestokulttuuri-paneelissa

Arkkitehtuurin ja muotoilun päivien Kestokulttuuri-päätapahtumassa Helsingissä kysyttiin, miksi arkkitehdit eivät ryhdy passiiviseen vastarintaan ja kieltäydy suunnittelemasta epä-kestävästi.

Rakentaminen ja siitä syntyvä jäte ovat yksi merkittävimmistä päästöjen tuottajista. Arkkitehtuurin ja muotoilun päivien Kestokulttuuri-keskustelussa helmikuussa pohdittiin, miten toimintakulttuurin olisi muututtava, jotta haitat saataisiin hallintaan.

Keskustelua veti arkkitehti ja toimittaja **Juha Päättalo**. Päättalon ohella suunnittelijoita haastoivat videotervehdyksillä kestävästi liiketoimintaa kehittävä Ethica, reilua kauppaa ajava Eetti ry sekä Elokapina-liike. Panelistit – sisustusarkkitehti **Sisko Anttalainen**, maisema-arkkitehti **Elisa Lähde** ja arkkitehti **Harri Hakaste** – olivat yksimielisiä siitä, että aidosti kestävä tie löytyy kiertotaloudesta.

”Vaihtoehtoja ei ole”, totesi maisema-arkkitehtuurin apulaisprofessorina toimiva Elisa Lähde. ”Esimerkiksi puun on todettu

olevan hyvä ja kestävä materiaali, ja sillä on jo valtava kysyntä. Mutta globaalisti tämä ei toimi, sillä hakkuista ei kerta kaikkiaan voida lisätä. Puuta ja metsää tarvitaan muuhunkin”, Lähde sanoi.

Ympäristöministeriön yliarkkitehtina työskentelevän Harri Hakasteen mielestä ennen pitkää on päästävä järjestelmään, jossa kierrätetyt materiaalit korvaavat neitseellisen materiaalin tuotannon.

”Betonin on hankala korvata esimerkiksi perustuksissa, mutta sitä pitäisi käyttää ensisijaisesti kierrätettynä. On laskettu, että purkubetonin käyttö säästää 95 prosenttia uuden betonin päästöistä.”

Suunnittelutoimisto Fyranin kestävä kehityksen koordinaattorina työskentelevä Sisko Anttalainen huomautti, että kiertotalous vaatii toimiakseen logistiikkaketjuja, joita ei vielä ole.

”Materiaalien välikvarastoinnit ja kuljetukset on ratkaistava.”

Hakasteen mukaan nykyrakentamisessa materiaalivalikoima on turhan suppea.

”

Tiimalasi tyhjenee ja kaikkia ahdistaa.

”Tarvitaan myös uusia materiaaleja! Rakentamiselle pitäisi olla nykyistä enemmän vaihtoehtoja, ja luonnonmukaisia uusia materiaaleja pitää saada mukaan valikoimaan. Meidän pitää ottaa materiaalitaloudessa päästöjen lisäksi huomioon myös luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen.”

Lopuksi Elokapiinan edustajat haastivat panelisteja kysymällä, miksi arkkitehdit eivät ryhdy passiiviseen vastarintaan ja kieltäydy kokonaan suunnittelemasta epäkestävästi.

”Olemme kaikki tunnistanee, että tapa jolla nyt toimitaan, on pitkällä tähtäimellä kestävä, mutta vielä emme ole keksineet tähän ratkaisua. Tiimalasi tyhjenee ja kaikkia ahdistaa. Toivonkin, että ihmiset yhteisöllisyydessä ja innovatiivisuudessa”, Elisa Lähde vastasi. ●

PIPSA PENTTINEN

Tilaisuuden järjestivät Archinfo, Arkkitehtitoimistojen liitto, Suomen maisema-arkkitehtiliitto, Ornamo, Suomen Arkkitehtiliitto ja Sisustusarkkitehdit.

Eliel Saarisen piirustuksia ja valokuvia yleisön käyttöön kulttuuriperintöportaali Europeanassa

Yhteensä 775 arkkitehti **Eliel Saarisen** (1873–1950) piirustusta ja valokuvaa on avattu yleisölle eurooppalaisessa kulttuuriperintöportaali Europeanassa. Portaali kokoaa digitaalista kulttuuriperintöaineistoa eurooppalaisista museoista, kirjastoista ja arkistoista. Kuvia voi vapaasti ladata, käyttää ja muokata.

Kuvat löytyvät osoitteesta europeana.eu

Eliel Saarinen: Helsingin rautatieasema, perspektiivipiirustus keisarillinen odotushuone.

MRL vai KRL – Onko meillä kohta uusi laki vai oliko vanha sittenkin parempi?

MAANKÄYTTÖ- ja rakennuslain uudistus kaavoitus- ja rakentamislakiehdotukseksi on ollut työläs, laaja ja vaikea matka, jonka lopputulos on vielä hämärän peitossa. Tätä kirjoittaessa odotetaan parhaillaan lausuntoyhteenvetoa.

Ympäristöministeriö on edelleen sitoutunut viemään lakiuudistuksen loppuun tämän vaalikauden aikana. Mutta loppuuko aika, kun lopullisen ehdotuksen pitäisi olla eduskuntakäsittelyssä jo elokuussa? Sitä ennen lausuntokierroksella esitettyihin parannusehdotuksiin ja ristiriitaisiin mielipiteisiin on otettava kantaa ja tehtävä niiden perusteella korjattu versio lakiluonnoksesta. Jääkö sen jälkeen enää aikaa normaalille uudelle kommentointikierrokselle? Toivottavasti, sillä KRL tulee olemaan keskeisin rakentamista ja kaavoitusta säätelevä laki. Sen laatimisessa ei saa hätköidä.

Lausuntoihin mahtuu perusteltuja mielipiteitä 386 pykälästä puolesta ja vastaan. Silmiinpistävää on, kuinka moni ehdottaa uudistuksen keskeyttämistä ja palaamista lähtöruutuun. Laki tuntuu vaativan vielä valmistelua.

Arkkitehtien näkökulmasta keskeneräisiä kysymyksiä ovat kelpoisuussäädökset ja vastuukysymykset, joiden sääntelystä tulee tehdä vaikutusten arviointi. Tärkeää on myös, että kaksivaiheisessa rakentamislupamenettelyssä rakentamisen olennaisiin vaatimuksiin sisältyvät edelleen myös kauneus ja ympäristöön soveltuminen. Tekniset vaatimukset eivät voi kokonaisuudessaan ohittaa näitä arvoja.

Korjausrakentamisessa tulee kannustaa vähintään yhtä vahvasti olemassa olevien rakenteiden säästämiseen kuin energian säästöön. Molemmat vaikuttavat hiilijalanjälkeen. Tämän tulee näkyä myös purkamisluvan edellytyksissä.

Työn aikana on tullut selväksi, että nykyinen MRL on edelleen käyttökelpoinen ja monin osin parempi kuin on arveltu. Positiivista on myös se, että maassa on nyt iso joukko lain hyvin tuntevia henkilöitä, jotka pystyvät ottamaan asiantuntevasti ja perustellusti kantaa jatkossa esitettävään kokonaisuuteen. ●

HEINI KORPELAINEN
Safan erityisasiantuntija

”

Silmiinpistävää on, kuinka moni ehdottaa uudistuksen keskeyttämistä ja palaamista lähtöruutuun.

77 prosenttia

TEKin opiskelijakyselyyn 2021 vastanneista arkkitehtuurin tai maisema-arkkitehtuurin opiskelijoista 77 prosenttia ilmoitti olevansa usein tai jatkuvasti huolissaan jaksamisestaan. Kaikkien vastanneiden osalta vastaava luku oli 51 prosenttia.

20 000 000 euroa

Jane ja Aatos Erkon säätiö myönsi uuden arkkitehtuuri- ja designmuseon perustamiselle kahdenkymmenen miljoonan euron avustuksen. Se on suurin Suomessa koskaan kulttuurille osoitettu yksityinen lahjoitus.

Yli 200 muuttolintua

kuoli törmättyään New Yorkin World Trade Center-rakennuskompleksiin 14.9.2021. Valokuvaaja **Melissa Breyer** dokumentoi kuolleet linnut. Vuodessa Pohjois-Amerikassa kuolee arviolta 90 000–230 000 muuttolintua lasiin törmäyksen seurauksena, arvioi lintujensuojeluyhdistys NYC Audubon.

50,7 neliometriä

Helsingissä vuonna 2021 valmistuneiden uudisrakennuskerrostalojen huoneistoalan keskiarvo pieneni edellisvuoden 53,2 neliömetristä 50,7 neliometriin.

Lähteet: Tekniikan akateemiset TEK, Jane ja Aatos Erkon säätiö, The Architects Newspaper, Helsingin kaupunki

Rakennusperintö ja kiertotalous ovat monin tavoin kytköksissä

Kiertotaloutta voi lähestyä muustakin kuin energia-laskelmien tai talouden näkökulmasta. Rakennusperintö-SAFAn järjestämässä seminaarissa pohdittiin rakennussuojelun ja kiertotalouden yhteyksiä.

Teksti JAAKKO VIERTIÖ

Rakennusperintö-Safa järjesti joulukuussa etä-tapahtumana seminaarin Rakennusperintö ja kiertotalous. Seminaarin tavoitteena oli pohtia, millaisia näkökulmia nykypäivän kiertotalous tuottaa rakennussuojelulle ja rakennusperinnön hoidolle.

Seminaarissa käytiin läpi laaja skaala kiertotalouden keskeisiä kysymyksiä uudelleenkäytön estetiikasta ja rakennusosien välittämän tarinan merkityksellisyydestä aina purkusuunnittelun keskeiseen rooliin kiertotalousprosessissa. Aihepiireinä rakennusperintö ja kiertotalous risteävät laajalti keskenään.

Keskustelua ohjasi kiertotalouden tutkija **Iida Kalakoski**. Asiantuntijoina keskusteluun osallistuivat intendentti **Robin Landsdorff** Museovirastosta, arkkitehti **Juha Päätaalo** Eko-Safasta, perinnerakennusmestari **Anne Uosukainen** Museokeskus Vapriikista ja **Petri Salmi** purettujen materiaalien uudelleenkäyttöön keskittyvästä Spolia Design Oy:stä.

Yleisö osallistui aktiivisesti keskusteluun esittämällä kommentteja ja kysymyksiä puhelimen välityksellä.

KIERTOTALOUS EDISTÄÄ

RAKENNUSPERINNÖN SÄILYMISTÄ

Kiertotalous ja siirtäminen on aina ollut keskeinen osa kulttuuriperintöämme. Viime vuosikymmeninä kiertotalouden käsitettä on lähestytty ennen kaikkea energialaskelmien tai taloudellisten mahdollisuuksien kautta. Kiertotalous liittyy kuitenkin kiinnostavalla tavalla myös rakennussuojeluun, sillä kiertotaloudessa ollaan tekemisissä nimenomaan rakennusperinnön kanssa. Kaikilla uudelleenkäytettävillä rakennusosilla on rakennushistoriallinen tausta, oma tarinansa.

Kuten keskustelusta kävi ilmi, kiertotalouden tavoitteet ovat eduksi myös rakennusperinnön säilymiselle. Molemmissa ensisijainen ratkaisu on rakennuksen korjaaminen ja pitäminen käytössä.

Mikäli purkuun kuitenkin päädytään, kiertotalous tarjoaa mahdollisuuden säilyttää rakennusperintöä osien mittakaavassa. Vaikka rakennuskokonaisuuteen kytkeytyviä arvoja menetetään, rakennusosien tarinat ja arvot siirtyvät osaksi uutta kokonaisuutta.

Rakennussuojelun näkökulmasta osien uudelleenkäytössä keskeistä on tietoisuus rakennusosien taustasta, sillä vain silloin niiden tarinat jatkavat elämäänsä. Tarinat kiinnostavat rakennusten käyttäjiä, mikä on sekä rakennusperinnön että kiertotalouden

Tallenne
Rakennusperintö
ja kiertotalous
-tapahtumasta ja
sen jatko-osasta on
katsottavissa Safan
YouTube-kanavalla.

Rakennusperintö ja kiertotalous -seminaarin keskustelijat Iida Kalakoski, Anne Uosukainen, Robin Landsdorff, Petri Salmi ja Juha Päätaalo.

talouden kannalta positiivista. Historia tuo merkityksellisyyttä.

Keskustelussa nousivat esiin myös vanhoihin rakennuksiin ja rakennusosiin liitetyt negatiiviset näkemykset ja ennakkoluulot. Joillekin rakennusten käyttäjille vanha rakennus tai sen osa on tunnelman ja tarinoiden lähde, toiselle se voi olla epämiellyttävä ominaisuus ja mielikuvissa täynnä haitallisia mikrobeja.

Laajamittaisen kiertotalouden edellyttämä ajattelutavan muutos lähtee lopulta ruohonjuuritasolta, rakennusten käyttäjistä.

ESTETIIKKA MUUTTUU

Ruohonjuuritason asenteiden kehitys vaikuttaa myös siihen, miten estetiikka tulevaisuudessa muuttuu. Kiertotalous voi johtaa kiinnostavaan arkkitehtuuriin. Uudelleenkäytettäviä rakennusosia voidaan korostaa, tai ne voidaan pyrkiä häivyttämään osaksi syntyvää kokonaisuutta.

Kiertotalouden keinoin syntyvässä rakennuksessa käytettävät vanhat rakennusosat vaikuttavat väistämättä rakennuksen estetiikkaan ja mitoittamiseen. Siten vanhat rakennusosat voidaan nähdä samanaikaisesti suunnittelua rajoittavana ja rikastuttavana tekijänä.

Keskustelijoiden mukaan myös säilyttävä purkaminen ja purkusunnittelu ovat merkittävä osa kiertotalousprosessia. Purkuvaihe muodostuu kulminaatiopisteeksi sekä kiertotalouden että rakennussuojelun toteutumisessa. Siksi se täytyy huomioida rakennusprosessissa aina suunnitteluvaiheesta lähtien.

Jotta neitseellisten materiaalien käyttöä saataisiin vähennettyä, nyt tehtävät rakennukset tulisi suunnitella alusta alkaen purettaviksi ja niiden osat korjausta kestäviksi. Kiertotalouden lähtökohdat ohjaavat suunnittelua jatkuvasti muuttuvaan kokonaisuuteen, jossa purettavuus on keskeinen arvo.

Kiertotalous tarjoaa mahdollisuuden vanhan rakennuskannan vaalimiseen sekä työkalun uuden, kestävänn rakennuskannan luomiseen. Se on rakennusperinnölle haaste, mutta ennen kaikkea suuri mahdollisuus.

Keskustelu jatkuu keväällä järjestettävissä tilaisuuksissa. Seuraamalla Safan verkkosivuja ja sosiaalisen median kanavia saat tiedon tulevista tapahtumista ja voit osallistua keskusteluun. ●

Kirjoittaja on arkkitehti, jonka diplomityö käsitteli rakennussuojelun ja kiertotalouden rajapintoja (Aalto-yliopisto 2020).

PALKINTOJA

Meilahden Puistosairaala tunnettiin ennen nimellä Lastenkliniikka.

RAINE HUVILA

Rakentamisen Ruusu Meilahden Puistosairaalalle

Helsingin rakennusvalvonta on myöntänyt Meilahden Puistosairaalan peruskorjaukselle tämän vuoden Rakentamisen Ruusu -tunnustuspalkinnon. Kunniainnoinnan sai Ullanlinnan Merikatu 3:n ullakkohuoneistohanke.

Rakentamisen Ruusu -palkinnolla Helsingin kaupunki haluaa nostaa esiin rakennettuun ympäristöön liittyvää ansiokasta työtä.

Puistosairaala tunnettiin ennen nimellä Lastenkliniikka. Uuden nimensä rakennus sai lokakuussa 2021.

”Puistosairaalassa käyneet ihmiset ovat tyytyväisinä huomanneet, että paikan vanhat arvot, alkuperäisyys ja henki ovat säilyneet”, sanoo sairaalan peruskorjauksen suunnitellut arkkitehti **Markus Kuusela** arkkitehtitoimisto Reino Koivulasta Helsingin kaupungin tiedotteessa.

Esteettömyyskonsultointia tarjoava yritys palkittiin

Invalidiliitto ja Rakennustietosäätiö RTS ovat myöntäneet vuoden 2021 Esteetön Suomi -palkinnon esteettömyyskonsultointia tarjoavalle Riesa Consultative -yhtyeelle.

Joka toinen vuosi jaettavan palkinnon tarkoituksena on edistää rakennetun ympäristön ja palvelujen soveltuvuutta kaikille sekä kannustaa tilaajia, suunnittelijoita ja toteuttajia esteettömiin ja saavutettaviin ratkaisuihin.

Palkintoperusteiden mukaan Riesa Consultativen palvelu on ajan hengessä kiinni ja sille on tarvetta. Toiminnan keskiössä on rakennettu ympäristö. Riesa Consultativen asiakkaina on muun muassa monia rakentamisan yrityksiä.

Kunniainnoinnat saivat esteettömän matkailun asiantuntija **Sanna Kalmari** sekä Tuusulan asunomessuilla esitelty Villa Mikael, joka edustaa innovatiivista ja esteetöntä pientalosuunnittelua. Kohteen suunnittelusta vastasi Arkkitehdit Mustonen.

Betonielementti-kerrostalon uusi elämä puusta

Arkkitehtuurimuseon Toivoa puusta -keskustelussa pohdittiin kuorivaa saneerausta vaihtoehtona purkamiselle sekä rakentamisen hiilijalanjäljen laskentamenetelmiä.

Minna Lukander esitteli Toivoa puusta -keskusteluklubilla Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Tallin pioneirihanketta.

TOIVOA puusta -keskusteluklubin kolmannessa osassa sukkellettiin laajennuksen mittakaavaan, kun keskustelua tuli alustamaan **Minna Lukander** Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Tallista.

Lukander esitteli toimiston pioneirihanketta, jossa Helsingin kaupungin järjestämässä kutsukilpailussa etsittiin vaihtoehtoa purkavalle uudisrakentamiselle Malmilla Karviaistiellä sijaitsevaan 1970-luvun betonielementtikerrostaloon. Talli voitti kilpailun ehdotuksellaan Metsä Puilta, ja hanke on parhaillaan jatkokehitysvaiheessa.

Projektin perusajatuksena on kuoriva saneeraus, jossa seinärakenteen kaksi ulointa kerrosta poistetaan, ja olemassa oleva kantava betoniseinä jätetään paikoilleen. Tallin kilpailuehdotuksessa tavoitteena oli uudistaa vanhaa mahdollisimman hienoeleisesti – esimerkiksi olemassa olevia ikkuna-aukokuksia ei haluttu muuttaa ja rakennusten lisäkerrosten asunnot noudattavat alkuperäisiä 1970-luvun pohjaratkaisuja.

Ehdotus onkin eräänlainen manifesti purkamiselle, joka on nykyään valitettavan yleinen kohtalo saman aikakauden rakennuksille.

Karviaistien projektissa on käytetty kiinnostavaa rakenteellista innovaatiota, jossa puulla on merkittävä rooli. Jokaiseen taloon lisättiin kaksi kerrosta, minkä takia vanha betonirunko tarvitsi vahvistusta. Ratkaisuksi kehitettiin puinen ”ripustettu” rakenne, joka kiinnittyy muutamaa betonipilariin.

Tällä tavoin välttyään koko alapohjarakenteen uusimiselta ja korjaustoimenpiteet ovat huomattavasti kevyemmät. Betonirunko on ikään kuin päätyntä puusyleilyyn uuden julkisivurakenteen myötä.

ASUNTOPOHJATKIN VOIVAT OLLA RAKENNUSPERINTÖÄ

Lukanderin esityksen jälkeen keskustelua herätti rakennuksen hiilijalanjäljen laskentamenetelmä.

Tallin esittämässä vertailussa korjaamisen päästöt olivat vain hieman pienemmät kuin uudisrakentamisen, mikä vaikutti erikoiselta. Selittävänä tekijänä oli, ettei uudisrakennuksen hiilijalanjälkeen lasketa paikalta purettavan rakennuksen rakentamisesta syntyneitä hiilijalanjälkeä ja jo käytettyjä resursseja ja materiaaleja.

Kestävän rakentamisen näkökulmasta onkin entistä tärkeämpää oppia avaamaan numeroita eri laskentamenetelmien taustalla ja tarkastella kokonaisuutta, ei vain luottaa sokeasti tietyillä muuttujilla määriteltyyn lukuun.

Keskustelussa nousi lisäksi esiin se, että rakennusperintö voi olla muutakin kuin rakennuksen ulkokuori ja estetiikka. Rakennusperintönä voidaan nähdä esimerkiksi 1970-luvun lähiökerrostalojen toimivat, tilavat ja valoisat asutuspohjat. Tämänkaltaisen rakennusperinnön vaaliminen ja olemassa olevan rakennuskannan potentiaalin löytäminen voisi tuoda uusia ajatuksia arkkitehtina olemiseen tulevaisuudessa, jossa ei enää keskitytä uudisrakentamiseen.

Valitettavan usein peruskorjausta vaativien 1960–70-lukujen lähiökerrostusten kohtalona on purkaminen, joka houkuttaa maanomistajia ja kiinteistökehittäjiä tehokkaamman maankäytön toivossa. Silloin menetetään niin rakennusperintöä kuin heitetään hukkaan rakentamiseen käytetyt resurssit ja hiilivarasto, mikä johtaa kokonaisvaltaiseen tuhlaamiseen ja suurempiin päästöihin. Kuoriva saneeraus sekä puurakentaminen voivat toimia yhtenä vaihtoehtona tälle.

Ehkä tulevaisuudessa puuta onkin järkevämpää käyttää uudisrakentamisen sijaan korjausrakentamisessa, täydentämässä olemassa olevaa rakennuskantaa. ●

EMMA SAVELA
Kirjoittaja on You Tell Me -kollektiivin jäsen.

Arkkitehtuurimuseon ja Ympäristöministeriön järjestämä, You Tell Me -kollektiivin kuratoima Toivoa puusta -keskustelutarja asettaa puun osaksi laajempia yhteiskunnallisia ilmiöitä ja pohtii, millaisia ratkaisuja puu voi näihin tarjota – ei vain rakennusmateriaalina, vaan myös osana luontoa ja muiden lajien elinympäristöä, teollisuutta, asuntotuotantoa, kaupunkikuvaa ja arjen estetiikkaa.

Uusi arkkitehtipoliittinen ohjelma on julkaistu

Suomen uusi arkkitehtipoliittinen ohjelma korostaa hyvinvointia ja kestävyyttä.

ARKKITEHTUURI vaikuttaa olennaisesti ihmisten ja luonnon hyvinvointiin. Hyvä arkkitehtuuri ja suunnittelu kestävät aikaa ja muuntautuvat tarvittaessa uuteen käyttöön.

Nämä ovat kantavia teemoja Suomen uudessa arkkitehtipoliittisessa ohjelmassa (apoli), joka julkaistiin tammikuussa. Ohjelma asettaa tavoitteet ja toimenpiteet, joilla rakennetun ympäristön kestävyyttä kehitetään vuosina 2022–2035.

Uusi apoli korostaa arkkitehtuurin merkitystä osana arkea. Kulttuurin, taiteen ja kulttuuriperinnön läsnäolo rakennetussa ympäristössä tukee hyvinvointia, alueellista elinvoimaa ja kansainvälistä vetovoimaa, ohjelmassa todetaan.

Ohjelman on valmistellut opetus- ja kulttuuriministeriön sekä ympäristöministeriön asettama työryhmä. Sen laatimiseen ja kommentointiin osallistui laaja joukko toimijoita, joilla on iso rooli myös ohjelma toteuttamisessa.

”Meillä on erinomaiset edellytykset vahvistaa entisestään ase-

maamme kansainvälisesti tunnettuna arkkitehtuurimaana. Huolehtimalla yhteistyössä rakennetusta ympäristöstä voimme luoda uusia ja kestäviä ratkaisuja myös ta-
louskasvun tueksi”, sanoo tiede- ja kulttuuriministeri **Antti Kurvinen** ministeriöiden tiedotteessa.

”Alan osaamisen ja työvoiman turvaamiseksi arkkitehtuurin alan ammattilaisten tulevat osaamis- ja työvoimatarpeet on hyvä selvittää”, Kurvinen toteaa.

Ympäristö- ja ilmastoministeri **Emma Karin** mukaan alueilla, rakennuksilla ja materiaaleilla on tärkeä rooli ilmastomuutoksen ja luontokadon hillinnässä.

”Meidän on torjuttava haitallisia vaikutuksia kaavoituksesta ja rakennussuunnittelusta lähtien”, Kari sanoo.

Suomenlinna ja Helsingin observatorio suojellaan rakennusperintölailla

Suomenlinna sekä Helsingin observatorio Tähtitorninmäellä suojellaan rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain nojalla. Ympäristöministeriö vahvisti suojelupäätökset tammikuussa.

Suomenlinna on poikkeuksellisen monimuotoinen kulttuuriympäristö, arvokas maisema-alue ja Unescon maailmanperintökohde.

Observatorio on arvokas kaupunkikuvan, rakennushistorian ja -taiteen kannalta. Se on myös aikansa kansainvälisesti merkittävä observatoriorakennus.

Arkkitehtuurin ja muotoilun oppimisen keskuksen resurssipankki julkaistu

Arkkitehtuurin ja muotoilun oppimisen keskuksen resurssipankki A&DO:n on portaali arkkitehtuuri- ja muotoilukasvatuksen toimijoiden, menetelmien ja materiaalien äärelle. Se kertoo myös arkkitehtuuri- ja muotoiluoppimisen kentästä ja sen toiminnasta Suomessa.

Resurssipankin sisältöä kerrytetään ja päivitetään jatkuvasti. Jos haluat tietoa oman organisaatiosi toiminnasta ja sisällöistä sivustolle, ota yhteyttä: info@ado.fi

SITAATTI

”Köyhä Suomen kansa pystyi rakentamaan Lastenlinnan sodan jälkeen. Miltä se näyttäisi, jollei rikas maa voisi säilyttää sitä nyt?”

Lääketieteen tohtori, psykiatri ja poliitikko Ilkka Taipale
”3A Talks: Pelastetaan Lastenlinna” -keskustelutilaisuudessa Helsingissä 8.2.

NIMITYS

**Kangasalan kaupungin-
arkkitehdiksi
Anna-Leena
Toivonen**

Kangasalan kaupunginarkkitehdin virkaan on valittu kokenut kaavoittaja, arkkitehti **Anna-Leena Toivonen** Kangasalta.

Toivonen siirtyy virkaan kaupungin suunnitteluarkkitehdin virasta, jossa hän on työskennellyt vuoden 2021 alusta. Syksystä 2021 hän on sijaistanut kaupungin arkkitehtia. Aikaisemmin Toivonen on työskennellyt muun muassa rakennusliik-
keessä hankekehityspäällikkönä ja Tampereen kaupungin asemakaavoituksessa.

Tyyli on huomaamaton mutta vahva normi

Kuuluuko tyylien tunnistaminen arkkitehdin yleissivistykseen, kysyy Aalto-yliopiston arkkitehtuurin historian apulaisprofessori Panu Savolainen.

Tyyli on arkkitehtuurin vesileima. Historiankirjoituksen myötä siitä tulee arkkitehtuurin ja joskus jopa historiallisen aikakauden sielu, kun lähes kaikki muu näkyvä paitsi rakennukset ja patsaat on

pyyhkiytynyt pois maan pinnalta.

Jos katugallupissa kysyttäisiin, mikä on arkkitehtuurin historioitsijan keskeinen tehtävä, moni luultavasti vastaisi sen olevan tyylien muistaminen ja tunnistaminen. Todellisuudessa tehtävä on yhtä ongelmallinen kuin jos levittäisi biologin eteen valtavan läjän hyönteisiä eri puolilta maailmaa ja pyytäisi luokittelemaan ne lahkoihin, sukuihin ja lajeihin.

Nykyisessä työssäni Aalto-yliopiston arkkitehtuurin historian apulaisprofessorina vedän ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille kurssia arkkitehtuurin historian perusasioista. Kurssilla käsitellään muun muassa tyylejä. Se on saanut minut pitkästä aikaa pohtimaan, mitä tyyli oikeastaan on. Tähän liittyvät omat tutkimusmatkani ovat vieneet muun muassa antikvaari **John Aubrey**n 1600-luvun kirjoituksiin gotiikan muodoista ja saaneet uppoutumaan nuoren **Nils Erik Wickbergin** *Konst och Form* -lehden kirjoitukseen vuodelta 1930. Siinä hän käsittelee vuosisadan alun tyylikarusellia ja sen uutta tulokasta, funktionalismia.

Eräällä luennolla pohdimme liukumäkikatto-tyyliä. Se ei ole virallinen termi, mutta tarkoitan pääkaupunkiseudun lähiöihin viimeisen kymmenen vuoden aikana ilmestyneitä siksak-taloja, joiden katto muistuttaa valtavaa liukumäkeä.

Tyyli on arkkitehtuurin ytimessä yhä, vaikka vuosisadan alun pioneerit tekivät jugendin ja funktionalismin nimissä kaikkensa ravistellakseen

historiallisen jatkumon painolastin arkkitehtuurista ja taiteesta. Toisin kävi, ja oikeastaan tarve luokitella ja määritellä tyyli ajantasaisesti vain kiihtyi. Siinä missä gotiikka, joka vallitsi noin 1100-luvulta 1500-luvulle, nimettiin vasta 1600-luvulla, useat 1900-luvun alun arkkitehdit ottivat asiakseen nimetä tyyliä välittömästi.

KYSYMYKSIÄ tyylistä ei liity vain menneisyyteen, sillä historia on yleensä ajankohtaisempaa kuin nykyisyys. Arkkitehdin ja arkkitehdiksi koulutautuvien todellisuudessa tyyli on usein huomaamaton mutta erittäin vahva normi. Sen olemassaolo tulee näkyväksi etenkin, jos sitä yrittää rikkoa. Bauhausin perintöä edustavassa koulutuksessa on jopa häpeällistä koetella tämän normijärjestelmän rajoja. Kun itse yritin tätä opiskelijana 2000-luvun alussa, uhattiin työni hylätä, jos jatkan betoniin valetun, harjakatollaan seisovan uus-uusrenessanssihuvilan suunnittelua. Ok, myönnän, että työni oli tehty kieli poskella.

Tyyli ei ole arkkitehtuurin sisäsyntyinen ominaisuus. Ne ovat ihmisen jälkikäteistä keksintöä, muuttuva normisto ja taksonomia. Yritykset saada tekoäly erottamaan toisistaan gotiikka ja uusgotiikka ovat osoittautuneet mahdottomiksi, vaikka funktuksen ja art nouveaun se erottelee jopa ketterästi. Tekoäly ei sen enempää selitä meille, miksi Facebook-ryhmässä uskotaan, että jotkut tyyli ovat absoluuttisen kauniita ja toiset rumia.

Ei, tyylien tunnistaminen ei kuulu arkkitehdin yleissivistykseen. Sen sijaan arkkitehdin yleissivistykseen kuuluu ymmärtää, miksi meillä on tällainen omituinen, yhteiskunnassa valtavia tunteita kirvoittava ilmiö ja käsite kuin tyyli. Sitä taas ei voi ymmärtää ilman historiaa. ●

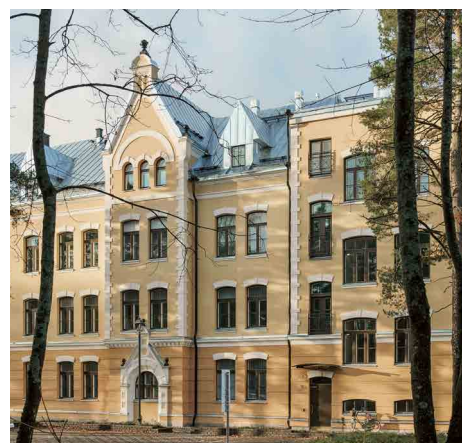
PANU SAVOLAINEN

”

Tyyli ovat ihmisen jälkikäteistä keksintöä, muuttuva normisto ja taksonomia.

Kivitalo

on hyvän rakentamisen symboli

Ehdota palkintokohdetta

kivitalo.fi

Etsimme nyt ehdokkaita

Kestävä kivitalo 2022 -palkinnon voittajaksi

Jätä oma ehdotuksesi 31.5.2022 mennessä osoitteessa

kivitalo.fi/palkinto-2022

Palkittava kohde voi olla yksittäinen rakennus, asuinkortteli tai muu aluerakentamishanke, joka täyttää laadukkaan suunnittelun, kivimateriaalien käytön ja paikallarakentamisen palkintokriteerit.

Lopullisen valinnan palkinnon saajasta tekee Kestävä kivitalo -yritysryhmä. Voittaja julkaistaan syksyllä 2022 järjestettävässä Kestävä kivitalo -seminaarissa.

Kestävä kivitalo -palkinto myönnetään vuosittain laadukkaasti betonista ja tiilestä paikallarakennetulle kohteelle huomioiden arkkitehtisuunnittelun, rakennusratkaisujen ja toteutuksen onnistuminen sekä käyttäjiltä saatu palaute. Katso lisätiedot **kivitalo.fi**.

KESTÄVÄ KIVITALO

Rudus Oy • Wienerberger Oy • Celsa Steel Service Oy
Peri Suomi Ltd Oy • Betoniteollisuus ry • Finnsementti Oy

Arkkitehti Hanna Kosunen Oulun Kaukovainion lähiössä. Kaukovainio oli yksi Kosusen marraskuussa tarkastetun väitöskirjan tutkimuskohteista.

Kaupunkia voi suunnitella muutenkin kuin täydennys-rakentamalla

Kaupunkisuunnittelua määrittää tällä hetkellä täydennys-rakentaminen, ja sen taustalla ajatus jatkuvasta kasvusta. Arkkitehti Hanna Kosunen tutki väitöstyössään, millaisia lähestymistapoja kaupunkisuunnittelijoilla on käytössään silloin, kun lähtökohtana ei ole kasvu.

Teksti SILJA YLITALO

OULUN yliopistosta arkkitehdiksi valmistunut **Hanna Kosunen** oli aloittelemassa väitöskirjaansa, kun hän törmäsi keskusteluun, jonka mukaan valtavirran kaupunkisuunnittelu perustuu ajatuksen jatkuvasta kasvusta. Oletetaan, että talous kasvaa, väestö lisääntyy, tarvitaan palveluja, liikenneväyliä, uusia asuntoja. Lisää rakentamista.

Oli vuosi 2014, ja kaupunkisuunnittelu tuntui olevan yhtä kuin täydennys-rakentaminen. Se edellyttää kasvua ja yleensä myös sitä, että rakentaminen arvioidaan taloudellisesti kannattavaksi. Entä jos niin ei ole?

”Minua kiinnosti olemassa olevan rakennetun ympäristön kehittäminen ja se, minkälaista kaupunkisuunnittelu voi olla, jos kasvu onkin hitaampaa”, Kosunen sanoo.

Kosunen väitöskirja *Urban Planning Approaches for Low-Growth Contexts* tarkastettiin marraskuussa Oulun yliopistossa. Tutkimus käsittelee kaupunkisuunnittelua asuinalueilla, joissa väestön ei odoteta kasvavan tai se kasvaa hitaasti.

Tällaisia ovat esimerkiksi monet vanhat, niin sanotut valmiit lähiöt, joissa

täydennysrakentamisen toteutuminen on epävarmaa.

”Tutkimuskirjallisuudessa on esitetty huolestuneita kommentteja, huomaataanko tällaisia alueita kaupunkisuunnittelussa ollenkaan, tai sovelletaanko niihin huonosti sopivia työkaluja”, Kosunen sanoo.

Tätä hän lähti väitöstyössään selvittämään.

LUOFASTI YHDISTELLEN

Teoreettisena viitekehyksenä työssään Kosunen käytti alunperin antropologiasta lähtöisin olevaa kulttuuriteoriaa, jota sovelletaan myös kaupunkisuunnittelun tutkimuksessa. Siinä määritellään erilaisia lähestymistapoja kaupunkisuunnitteluun.

Lisäksi mukana oli neljä tapaustutkimusta: kolme lähiötä Turusta ja yksi Oulusta. Lähiöiden kaupunkisuunnittelijoita ja -kehittäjiä haastatteleamalla Kosunen tutki, miten kaupunkisuunnittelun lähestymistavat soveltuvat hitaasti kasvavien asuinalueiden kehittämiseen.

Tulokset olivat rohkaisevia. Vaikka nykyinen kaupunkisuunnitteluparadigma nojaa vahvasti kasvuun, kävi ilmi, että käytännön työtä tekevät kaupunkisuunnittelijat käyttivät hitaasti kasvavien asuinalueiden suunnitteluun monia työkaluja luovasti yhdistellen.

”Huomasin, että he pohtivat hyvin tarkasti eri kasvutilanteita ja käyttivät eri tilanteisiin erilaisia lähestymistapoja.”

Turussa kaupunki pyrki esimerkiksi tukemaan asunto-osakeyhtiöiden yhteistoimintaa korjaus- ja kunnossapitohankkeissa. Jos yhteistoimintaa ei ollut valmiiksi, kaupunki saattoi järjestää työpajoja, joissa asukkaat pääsivät ideoimaan asuinalueen tulevaisuutta.

Joillekin asuinalueille suunniteltiin myös perinteisiä täydennysrakentamishankkeita. Hidas kasvu vaikutti myös niihin, sillä suunnitelmien aikajänne saattoi olla pitkä ja niiden toteutuminen epävarmaa.

”Jos kaupunkisuunnittelu mielletään toimintana, jossa asetetaan jokin tavoite, hitaan kasvun alueilla tavoitteen saaminen saattaa kestää.”

KÖMPELÖILLÄ

SUUNNITTELURATKAISUILLA

HYVÄÄ YMPÄRISTÖÄ

Kosunen huomasi, että eri lähestymistapoja yhdistelemällä päästiin usein hyvään lopputulokseen.

”Täydennysrakentamisessakin tuotetaan uutta rakennettua ympäristöä, mikä taas lisää päästöjä.”

Tutkimuskirjallisuudessa tällaista on nimitetty kömpelöksi suunnitteluratkaisuksi.

Erikoiselta kuulostava nimitys tulee siitä, että lähestymistavat voivat vaikuttaa keskenään ristiriitaisilta, Kosunen selittää. Esimerkiksi yksityisten kiinteistökehittäjien intressien, kaupungin omien pitkän tähtäimen suunnitelmien ja ruohonjuuritason asukaslähtöisen toiminnan yhdistäminen samaan suunnitelmaan voi tuntua haastavalta.

”Käytännössä se voi olla hyvinkin resilientti ratkaisu. Kaikki näkökulmat tulevat huomioon, ja toisaalta kun tilanteet muuttuvat, jokin käytössä olevista lähestymistavoista säilyy aina toimivana.”

Kosunen aineistossa esimerkkinä tästä oli Oulun Kaukovainion lähiökehittämishanke, jossa oli mukana hyvin erilaisia toimijoita.

”Siellä saavutettiin paljon hyviä asioita, esimerkiksi asukkaiden yhteistoiminta vahvistui.”

Toinen keskeinen termi Kosunen tutkimuksessa on koevolutionaarinen suunnittelu, jolla tarkoitetaan asioiden kehittymistä vuorovaikutuksessa toisiinsa.

Jos perinteisessä kaupunkisuunnittelussa ensin tehdään suunnitelma ja sitten toteutetaan se, koevolutionaarisessa suunnittelussa suunnitelma nähdään pikemminkin asioiden alulle panijana, joka vaikuttaa suunnittelun kohteeseen, ja siinä tapahtunut kehitys puolestaan vaikuttaa itse suunnitelmaan.

”Hitaan kasvun alueilla ei aina voi etukäteen tietää, toteutuvatko suunnitelmat juuri sellaisina kuin ne on laadittu, tuleeko esimerkiksi täydennysrakentamista ja millä aikataululla. Toisaalta asuinalueen tulevaisuuden suunnitteleminen voi käynnistää vaikkapa vuoropuhelua paikallisten toimijoi-

den, kuten asukkaiden, kiinteistönomistajien ja kaupungin välille, mikä taas luo parempia edellytyksiä jatkokehitykselle.”

HUOLI YMPÄRISTÖSTÄ

Kosunen mielestä kaupunkisuunnittelussa olisi hyvä kehittää pidemmälle lähestymistapoja, jotka eivät perustu pelkästään kasvuajatteluun.

”Tähän motivoivat myös ympäristöongelmat, joita kasvusta seuraa.”

Tavallaan yhdyskuntarakenteen tiivistämiseen tähtäävä täydennysrakentaminenkin on ollut yritys ratkoa ympäristöongelmia ja hillitä päästöjen kasvua, Kosunen pohtii.

”Toisaalta siinäkin tuotetaan uutta rakennettua ympäristöä, mikä taas lisää päästöjä. Vanhojen kaupunkiympäristöjen arvostaminen ja vanhojen rakennusten korjaaminen voisi olla paljon kestävämpää.”

Kosunen toivoo, että tulevaisuudessa myös korjaaminen voitaisiin nähdä varteenotettavana tapana suunnitella kaupungin kehitystä ja ylläpitää olemassa olevia asuinalueita.

”Ja kyllä sitä nykyään jo tehdäänkin.” ●

Atelier Scheidegger Kellerin paikka- sidonnaiset rakennukset kyseenalaistavat asumisen totunnaisuuksia

Sveitsiläisille arkkitehdeille Christian Scheideggerille ja Jürg Kellerille jokainen suunnitteluprojekti alkaa tyhjästä. Alkuvaiheen teoreettinen näkökulma tilaan, paikkaan ja asumiseen muuttuu hankkeen edetessä konkreettiseksi rakennustapojen ja -materiaalien kyseenalaistamiseksi ja uudelleenajatteluksi.

Teksti HEINI LEHTINEN

Yksikään sveitsiläisen Atelier Scheidegger Kellerin suunnittelemissa taloissa ei ole keskenään samanlainen – ei rakenteeltaan, tilaratkaisuiltaan tai rakennustavaltaan. Vahvasti paikkasidonaiset ratkaisut ovat johtaneet polkuna jyrkänteen rinnettä mukailevaan asuinrakennukseen, uniikkeihin pohjaratkaisuihin ja kahden pilarin varaan rakennettuun huvilaan, jonka kerroksista järvi näyttäytyy eri rajauksissa.

Christian Scheidegger ja Jürg Keller kertoivat projekteistaan Arkkitehtuurimuseon ja Aalto-yliopiston Architecture Speaks! -luentosarjassa tammikuussa. Asuinrakennuksia suunnitelleet Scheidegger ja Keller näkevät asuintalon olennaisesti osana yhteiskuntaa: ihmiset asuvat taloissa, joista tulee osa kaupunkia, yhteiskuntaa ja maisemaa.

Houses with Chambers and Paths -asuinrakennukset (2012–2018) sijaitsevat kaltevien kattojen ja kauniiden puutarhojen rytmittämällä asuinalueella Sveitsin Bern-Mattenhofissa. Koska kaltevat katot ovat alueelle leimallisia, Scheidegger ja Keller ulottivat jokaisen asunnon rakennuksen kattoon asti, mikä mahdollistaa anteliaan, osin jopa kymmenen metrin huonekorkeuden.

”Antelias” on muutenkin sana, jota Scheidegger ja Keller käyttävät mielellään. Tilan anteliaisuus – *generosity* – on myös ominaisuus, johon he pyrkivät suunnittelussaan.

Kattoulottuvuuden lisäksi Scheidegger ja Keller tutkivat teoreettisen mallin kautta yhdeksän huoneen asuntojen muuntelumahdollisuuksia, jolloin suunnitteluvaiheessa pienin pohjan muutoksin mahdollistetaan 16 tai jopa 20 eri kulkuyhteyttä huoneiden välille. Kohteessa myös huoneet muodostavat eräänlaisen yhteiskunnan, jossa kulkureitit ja näkymät tilasta toiseen vaihtelevat.

PÄÄOSASSA PAIKKA JA YMPÄRÖIVÄ LUONTO

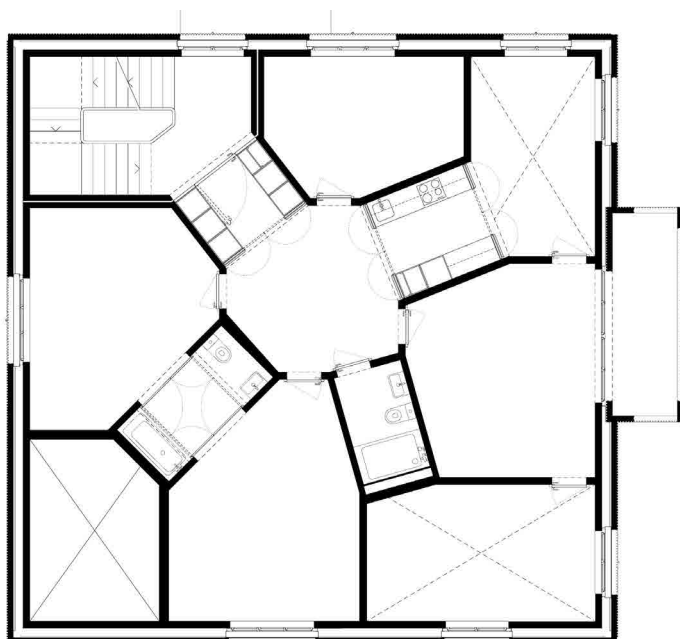
Zürichissä sijaitseva Atelier Scheidegger Keller on pieni, vuonna 2012 perustettu toimisto. Christian Scheidegger ja Jürg Keller ovat kuitenkin tunteneet toisensa jo lukioajoilta. Molemmat opiskelivat arkkitehtuuria ETH Zürichissä ja myöhemmin työskentelivät professorinsa, arkkitehti **Christian Kerezin** toimistossa.

ATELIER SCHEIDEGGER KELLER

Atelier Scheidegger Keller: House with Loggias and Halls –opiskelija-asuntola, Zürich-Wipkingen, Sveitsi, 2014–20.

ATELIER SCHEIDEGGER KELLER

Atelier Scheidegger Keller: House with Chambers and Paths. Pohjakuva, 1. kerros. Bern, Sveitsi, 2012–18.

Scheidegger ja Keller aloittavat uuden suunnitteluprojektin usein abstraktista ajatuksesta tai mielenkiinnon kohteesta ja lopulta yleensä kyseenalaistavat myös rakennusmateriaalin ja -tekniikat.

Scheidegger ja Keller aloittavat uuden suunnitteluprojektin usein abstraktista ajatuksesta tai mielenkiinnon kohteesta ja lopulta yleensä kyseenalaistavat myös rakennusmateriaalin ja -tekniikat.

Betonista rakennetut House on a Slope -asuinrakennukset (2011–17 ja 2013–) Sveitsin Gordolassa sijaitsevat nimensä mukaisesti jyrkässä rinteessä laakson pohjalla. Scheideggerin ja Kellerin lähtökohta suunnittelulle oli, kuinka yhdistää horisontaaliset tasot 35–40 asteen kulmassa nousevalla rinteellä. Epäkonventionaalisen rinnetalon huoneet nousevat rinnettä polunomaisesti peräkkäisinä huonetiloina, joita yhdistävät huoneita kapeampina kohoavat portaikot.

Lähes vastakohtana vertikaalisille Gordolan-taloille toimii Sveitsin Wilenissä sijaitseva House with Two Columns -huvila (2009–2014). Horisontaalisesti järjestyneeseen avautuva huvila on rakennettu samalle paikalle kuin tulvan aiemmin mukanaan viemä vanha huvilarakennus. Sen sisällä kaksi pylvästä kannattelee kelluvaa betonikattoa, jolloin lasisten seinien läpi jää esteetön näkymä sään ja vuodenaikojen mukaan muuttuvalle järvelle.

”Rinteessä sijaitsevien rakennusten haasteena on, että kaikki haluavat katsoa järvelle päin. Näin rakennuksista tulee yksisuuntaisia”, Christian Scheidegger pohtii. ”Kelluva katto mahdollistaa terassit rakennuksen jokaiselle reunalle. Näin rakennus voi avautua sekä järvelle että rinteeseen.”

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN JA ASUKKAIDEN EHDOLLILA

Miten elää yhden Sveitsin vilkkaimman kadun varrella?

Kysymyksestä tuli lähtökohta Atelier Scheidegger Kellerin Zürich-Wipkingeniin suunnittelemaalle House with Loggias and Halls -opiskelija-asuntolalle (2014–2020).

”Lähestyimme kysymystä topologisena haasteena, emme niinkään teknisenä”, Scheidegger kertoo. ”Toisaalta halusimme jättää tilaa julkiseen käyttöön talon hiljaisella puolella.”

Scheidegger ja Keller halusivat myös välttää opiskelija-asuntoloille tyypillisiä käytäviä.

Vaihtoehtoisena ratkaisuna he sijoittivat asuinhuoneet päällekkäin kahteen kerrokseen, jolloin kadun puolelle avautuu kahden kerroksen korkuinen yhteinen olohuone- ja keittiötila. Myös osa asuinhuoneista on – Scheideggerin ja Kellerin sanoin – korkeudeltaan anteliaita. Betonirakenne ja yksinkertaiset, yhtenevät materiaalivalinnat – raaka betonipinta, tiili ja teräs – tekevät kokonaisuudesta yhtenäisen.

Scheidegger ja Keller myöntävät, että heiltä kysytään usein epäsovinnaisen asuinrakennustensa asuttavuudesta ja siitä, miten asukkaat ja erilaiset elämäntavat sopivat arkkitehtonisesti vahvoihin tiloihin.

Samaan hengenvetoon he kertovat, kuinka opiskelijat muuttivat asuntolarakennuksen yhteiset oleskelutilat koronapandemian aikaisen *lockdownin* aikana yhteiseksi työskentelytilaksi.

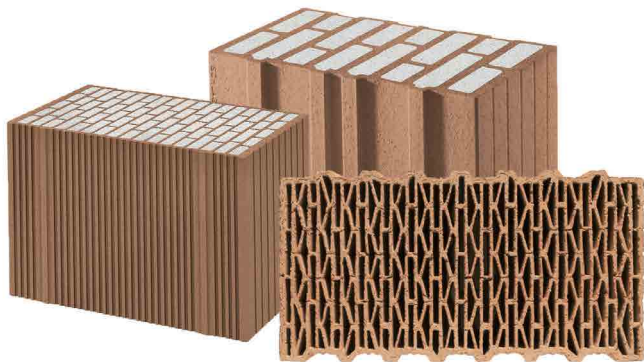
Järven rannalla sijaitseva voimakaslinjainen House with Two Columns puolestaan on kalustettu antiikkikalustein.

”Rakennus on pikemminkin antiikkihuonekalujen varasto”, arkkitehdit kuvaavat kalustuksen runsautta.

”Meistä on kiehtovaa nähdä, miten eri tavoin ihmiset rakennuksissa asuvat ja miten he käyttävät tiloja”, Christian Scheidegger ja Jürg Keller toteavat. ”Yhtä mielenkiintoista on nähdä, että rakennusten arkkitehtuuri on niin vahvaa ja anteliasta, että se kestää tilojen erilaiset käyttötavat.” ●

Ota käyttöön kennoharkkojen päivitetyt rakennemallit

Massiivitiilisten Poroton-kennoharkkojen tuote- ja rakennemallit löytyvät nyt suunnittelijoiden suosimasta ProDLib-tuotekirjastosta. Rakennemallit on laadittu huomioiden Suomen rakentamismääräykset ja olosuhteet. Kaikki esitetyt ulkoseinäratkaisut täyttävät 0,17 W/m²K lämmöneristävyyshaatimuksen.

Sekä ilma- että perliittieristeiset harkot muodostavat yksiaineisen, hengittävän ulkoseinärakenteen. Yksiaineisuus on merkittävä etu, kun halutaan varmistaa seinärakenteen riskitön toimivuus ja laadukas sisäilma pitkällä aikavälillä.

www.prodlib.com/library/wienerberger
www.wienerberger.fi

Wienerberger

Italiassa kuluma on kuvauksellista

Jos halutaan tehdä kestävää arkkitehtuuria, on tärkeää ymmärtää myös kulumisen lainalaisuuksia. Kuvareportaasi opintomatkalta Italiasta kertoo kulumasta ja patinasta.

Teksti ja kuvat PIHLA TAMMISTO

Loppuvuodesta 2021 osallistuin Suomen Rooman-instituutin arkkitehtiopiskelijakursseille Italiassa. Matkan aikana kokosin valokuvasarjaa kulumasta ja patinasta.

Opiskelijana visuaalinen kontakti kulumaan usein puuttuu. Suunnittelutöissä arkkitehtiopiskelijoita ohjataan huomioimaan rakennuksen ajallinen ulottuvuus, mutta kuvaamaan silti vain se, miltä toivomme suunnitelmiamme näyttävän uuni-tuoreina. Uskon, että kulumisen lainalaisuuksia olisi tärkeä ymmärtää, jotta tietää, mitä kulumisesta voi oppia välttämään ja mitä siitä voi oppia arvostamaan.

Italiassa rakennus kuluu tietysti hyvin eri tavoin kuin Suomessa. Turistin silmissä rapistunut muuttuu kiehtovaksi, laiminlyöty persoonalliseksi ja romahtanut kutsuvaksi, mutta kun kuluma tulee kotiseinälle, kiehtovuus rapisee ongelmiksi.

Rakennusten iälläkin on merkitystä: mitä vanhempi rakennus, sitä vähemmän odotan siltä siisteyttä. Tähän vaikuttaa myös rakennuksen ympäristö. Kun vieressä komeilevat tuhansien vuosien rauniot, vähän uudempaan rapistumiseen suhtautuu suopeasti.

SUOMEN JA ITALIAN VÄLILLÄ on myös konkreettisempia eroja. Italiassa kuluma on vehreämpää, kasvit kasvavat jokaiseen löytämäänsä rakoon. Aurinko on erilainen, varjot ovat jyrkkiä ja sateen jälkeen valo jylhää. Materiaalimaailmakin on toisenlainen, sillä Italiassa on pitkä tiilirakentamisen perinne. Ainekset kuvankauniille kulumalle ovat siis koossa.

Kuvauksellisuuden lisäksi kuluma voi tuoda rakennukseen myös muunlaisia merkityksiä.

Patinoituminen tuo näkyväksi historiaa: askelten jälkiä, ajallisia kerroksia ja rakentamisessa tehtyjä valintoja. Italiassa huomioni kiinnitti se, ettei rapausta aina pyritty uusimaan kokonaan, vaan muurausta jätettiin kertomaan yksityiskohdista, rakennustavasta tai materiaaleista. Se, mikä ensin on pelkkää tippunutta rappausta, saattaa muuttua ylpeydenaiheeksi.

Kuluman jättäminen tietoisesti näkyviin vaatii kuitenkin rakennukselta kestävyyttä. Ja toisaalta kuluman poistaminen vaatii, että rakennus on ylipäänsä korjattavissa.

KUTEN marmori meille jo **Alvar Aallon** aikoina opetti, kaikki ei ole siirrettävissä Italiasta Suomeen sellaisenaan. Ymmärrys siitä, kauanko rakennus voi parhaimmillaan kestää, oli silti itselleni hyvä tuliainen opintomatkalta. Viisikymmentä vuotta elinkaarta tarkoittaa pahimmillaan kertakäyttöisiä rakennuksia, joiden ympäristökuorma on valtava, mutta joille ei ehdi syntyä historiaa.

Kun rakennusten elinkaarta pyritään pidentämään, myös niiden kulumisen on huomioitava. Sadassa vuodessa aika ehtii tehdä tehtävänsä, eikä rakennuksesta välttämättä ole mahdollista pitää tasaisesti huolta koko aikaa.

Rapautuminen, kasvillisuus ja läiskät eivät aina ole estettävissä, mutta suunnittelijana on mahdollista vaikuttaa siihen, mitä kulumisen tarkoittaa. Pinnan kulumisen voi pilata alla olevat rakenteet tai se voi luoda kerrostumia ja patinaa.

Kun rakennus on kestävä ja korjattavissa myös pintamateriaalien alta, se pystyy tulevaisuudessa kerryttämään itselleen sitä historiaa, jonka turvin se voi kantaa kulumansa arvokkaasti.

Vasemmalla: Kolmensadan vuoden ikäisessä porras-huoneessakin arki on välillä ihan vain arkea. Napoli.

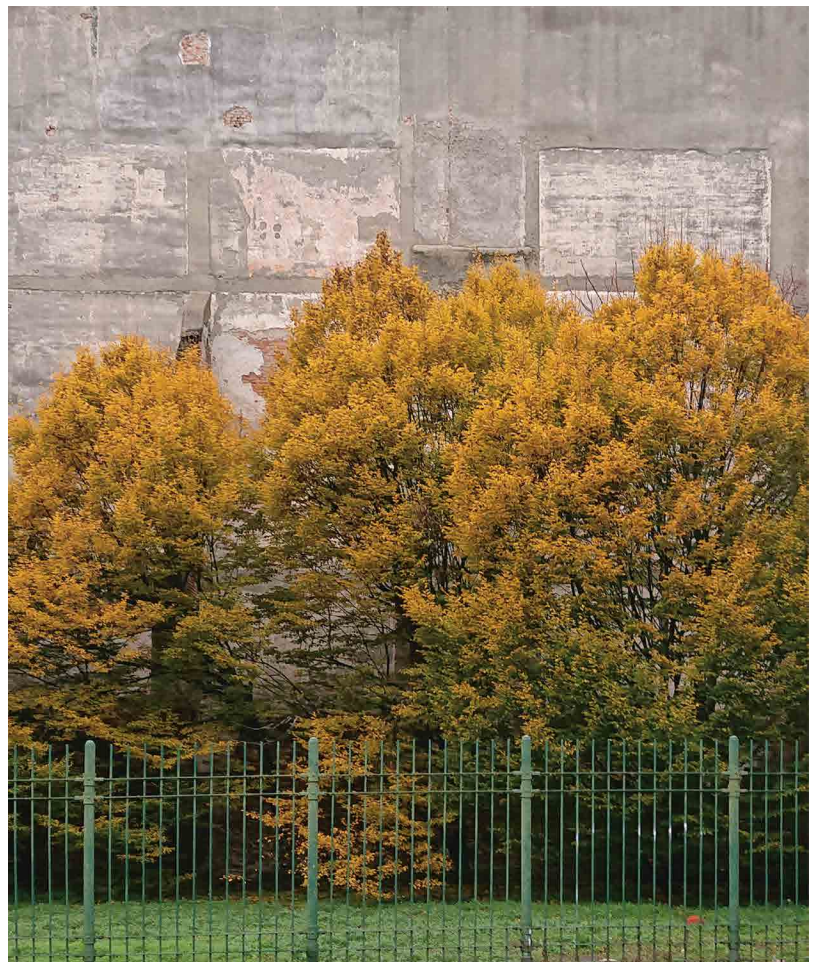
Yllä: Samaisessa 1700-luvun porras-huoneessa seinältä tervehtii haukottelija.

1

2

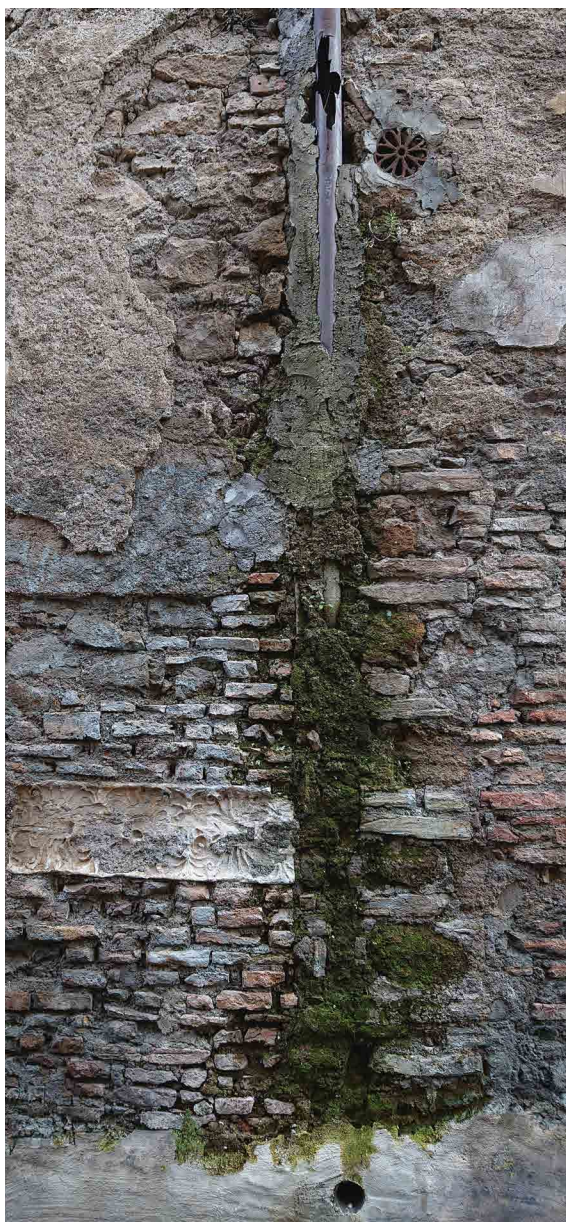

3

- 1–2 Saman seinän sisään upotetut päättömät patsaat olivat matkan kiehtovimpia yksityiskohtia. Benevento.
- 3 Kulunutta palomuuria voivat värittää muraalit, graffitit tai seinään kasvavat kasvit, mutta toisinaan värin tuo ympäröivä kasvillisuus, tässä tapauksessa ruskan värjäämät puut. Milano.
- 4 Pintakerroksilla on tapana kulua silloinkin, kun seinän sisältä paljastuvat osat eivät ehkä kerää ihastuneita katseita tai kestä säättä. Rooma.
- 5 Kulumisen myötä historian kerrokset ja käytetyt materiaalit ovat päässeet esiin. Toisaalta kuluma on päässyt etenemään pisteeseen, jossa ränni ei enää toimi käyttötarkoituksessaan. Rännin ohi valuva vesi on mahdollistanut uudenlaisen kuluman, kasvillisuuden, synnyn. Rooma.
- 6 Seinän kulumaa on käytetty antamaan graffiteille muotoa. Rooma.

4

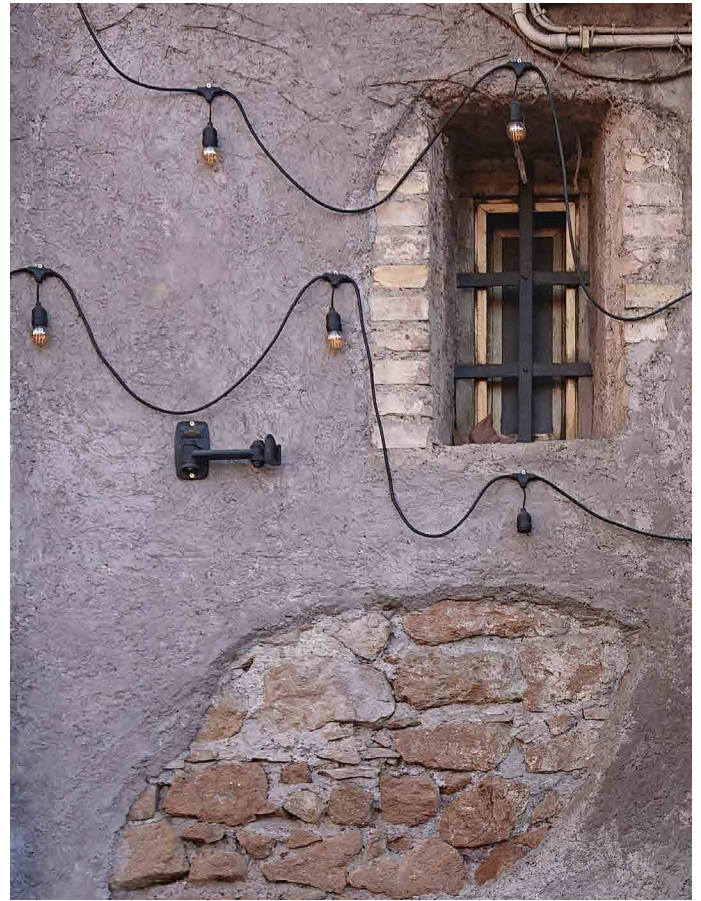
5

6

7

8

- 7 Parvekkeen ovi on avoinna, sen alla tuuletusikkuna on puoliksi ummessa ja ulko-ovi tukittu kauttaaltaan. Kulumaa ja korjauksia on hankala erottaa toisistaan. Benevento.
- 8 Joskus on vaikea erottaa toisistaan kulumaa ja tarkoituksellista muurauksen paljastamista, sillä vähitellen rappaus ympäriltä alkaa uudestaan kulua. Rooma.
- 9 Italiassa kasvillisuus on niin intensiivistä, että toisinaan se tunkee sellaisiinkin paikkoihin, joissa sille ei tunnu olevan mitään edellytyksiä. Rooma.

9

■ KUOPIO

6.5.2022

■ SAFA

— PÄIVÄT

ARKKITEHTI

■

6.5.2022

KUOPIO

KAUPUNKI

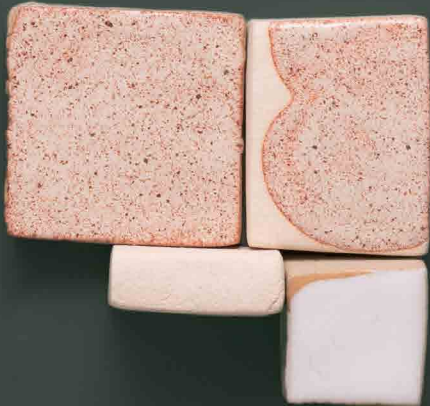
ARKKITEHTUURI

■ ARKKITEHTI

SAFA

■ SAFA

6.5.2022

KAUPUNKI

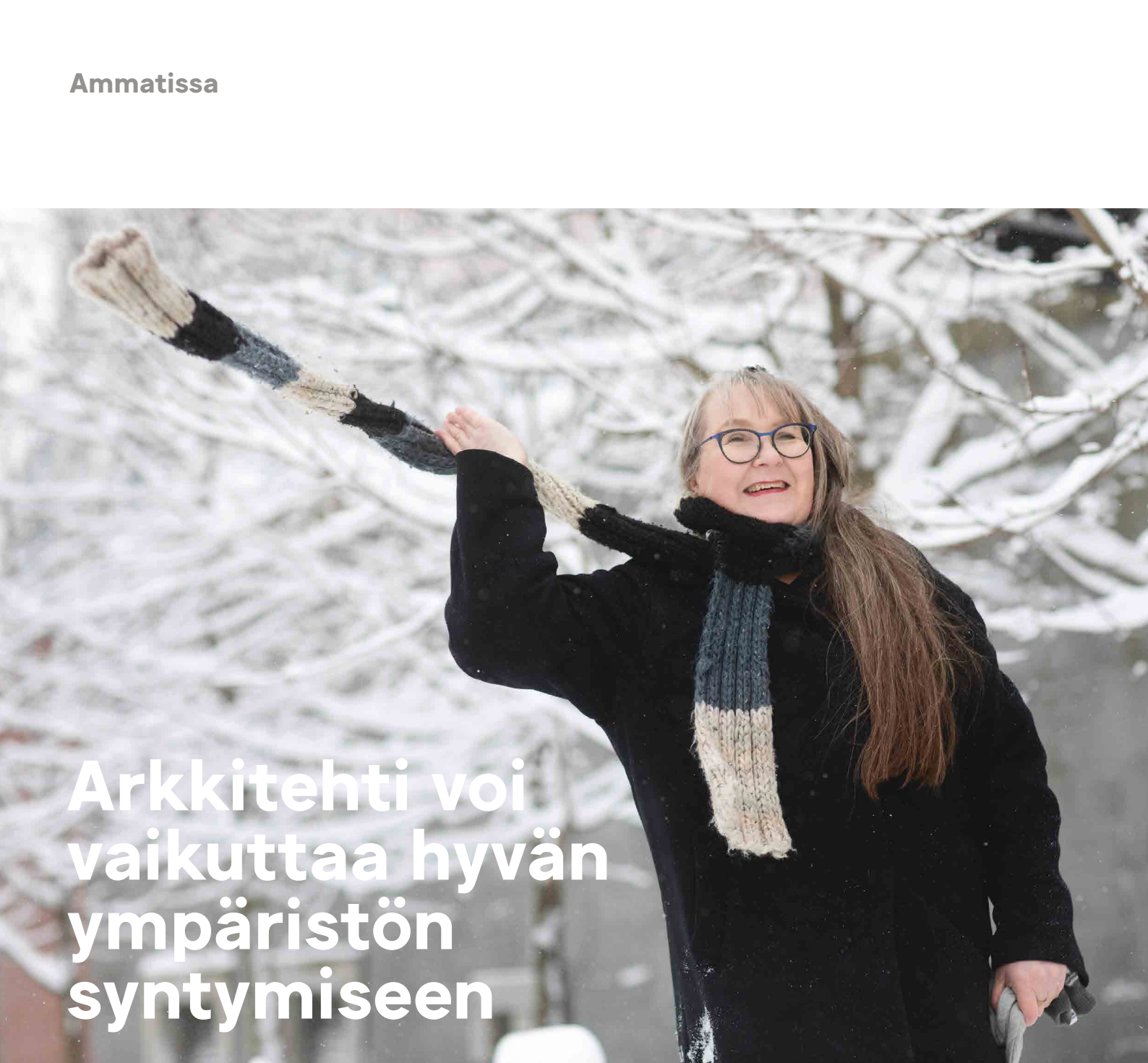
PÄIVÄT

■ KUOPIO

ARKKITEHTUURI

YHTEISTYÖSSÄ

Arkkitehti voi vaikuttaa hyvän ympäristön syntymiseen

Hyvän ympäristön puolesta tehty vaikuttamistyö innosti arkkitehti Ifa Kytösahoa vaihtamaan suuntaa työuralla. Nykyisessä työssään lupa-arkkitehtina Kytösaho käsittelee valtavan määrän hankkeita, joiden kautta muodostuu laaja näkymä rakentamisen nykytilanteeseen.

Teksti ANNI VARIS

Jo opintojen aikana Otaniemessä arkkitehti **Ifa Kytösaho** keskittyi asuntosuunnitteluun, sillä häntä kiinnosti tehdä hyvää ympäristöä kaikille, myös niille, jotka eivät sitä pysty itse itselleen hankkimaan.

Yhteiskunnallinen vaikuttaminen on siitä lähtien ollut tärkeä osa Kytösahon työtä. Tällä hetkellä hän työskentelee paremman ympäristön puolesta lupa-arkkitehtina Vantaan kaupungilla rakennusvalvonnassa. Taustalla on pitkä ura rakennuttaja-arkkitehtina.

Innoituksen työpaikan vaihtoon Kytösaho sai toimittuaan Suomen Arkkitehtiliiton MRL-työryhmän puheenjohtajana. Sen tehtävänä on valmistella Safan kantoja maankäyttö- ja rakennuslain uudistamiseen.

KATIA TÄHJÄ

”Työryhmätyöskentely herätti mielenkiinnon lain soveltamiseen käytännössä”, Kytösaho sanoo. ”Haluan olla mukana auttamassa ja tukemassa hyvän ympäristön syntymisen prosesseja. Hyvä ympäristö on meidän kaikkien etu.”

KYTÖSAHOLLE on tärkeää, että työ on merkityksellistä ja tarjoaa vaikuttamismahdollisuuksia. Rakennusvalvonnassa valvotaan yleistä etua, ja lupa-arkkitehdin työssä pääsee vaikuttamaan ratkaisuihin, jotka ovat merkittäviä esimerkiksi kaupunkikuvan kannalta.

”Rakennuttamisesta sai hyvän pohjan rakennusvalvonnalle, sillä molemmissa hankkeiden kaikki vaiheet ovat käsillä laaja-alaisesti”, Kytösaho sanoo.

”Lupa-arkkitehdin pitää olla kokenut, sillä vastaan tulee kaikenlaista. Kun ollaan ei-ammattilaisten kanssa tekemisissä, niin välillä ihan hämmästyttävää problematiikkaa, mikä sieltä nousee.”

Lupa-arkkitehdin työhön sisältyy rakennushankkeissa neuvontaa, ohjausta ja lainmukaisuuden arviointia. Työ perustuu lainsäädäntöön ja kaavoituksessa tehtyihin ratkaisuihin.

Käsitteltävien hankkeiden määrä on valtava verrattuna esimerkiksi suunnittelevan arkkitehdin työhön. Niiden ansiosta lupa-arkkitehdille muodostuu laaja käsitys rakentamisen nykytilanteesta. Tiedon siirtäminen yhdestä hankkeesta seuraavaan onkin tärkeä osa työtä, Kytösaho sanoo. Tämä oli tuttua jo Kytösahon edellisestä työpaikasta rakennuttaja-arkkitehtina.

Sekään ei tullut hänelle yllätyksenä, etteivät rakennuttajan tavoitteet ja yleinen etu aina ole linjassa. Lupa-arkkitehdin työhön kuuluu ohjata näitä kahta lähemmäs toisiaan.

”Naapureiden asema on tärkeä lähtökohta. Asiat pitää ratkaista tasapuolisesti ja sovinnollisesti.”

KYTÖSAHO on ollut pitkään mukana Safan toiminnassa eri luottamustehtävissä. MRL-työryhmän puheenjohtajana hän on toiminut vuodesta 2020 lähtien. Kokemusta Kytösaho kuvailee antoisaksi.

”Yhteiset keskustelut eri tehtävissä toimivien arkkitehtien kanssa ovat tarjonneet mahdollisuuden haastaa omia ajatuksiaan. Ymmärrys alasta on lisääntynyt hurjasti.”

Työryhmän kolme vuotta kestänyt urakka huipentui joulukuussa 2021 uudesta kaavoitus- ja rakentamislakiluonnoksesta tehtyyn lausuntoon.

Kyseessä on tärkein rakentamista säätelevä laki, joten työtä tehtiin pitkäjänteisesti ja sitoutuneesti, vaikka se vei paljon työryhmäläisten omaa aikaa.

”Valmisteilla oleva muutos on valtava, sillä laki vaikuttaa toimintaympäristöömme niin

”

Yhteiset keskustelut eri tehtävissä toimivien arkkitehtien kanssa ovat tarjonneet mahdollisuuden haastaa omia ajatuksiaan.

perustavanlaatuisella tavalla. Työkalun pitää olla oikeasti hyvä ja toimiva”, Kytösaho sanoo. ”Lausunnon viimeistely venyi itsenäisyyspäivän iltaan. Se oli vähän kuin kyseessä olisi ollut kilpailutyö!”

Lausuntotyötä seurasi työpaikan vaihdos lupa-käsittelyn puolelle. Kytösahon mukaan hienointa arkkitehdin ammatissa onkin laaja-alaisuus: yhteen tehtävään ei tarvitse sitoutua koko uran ajaksi. Liikkuminen eri osa-alueiden välillä auttaa näkemään ja ymmärtämään kokonaisuuksia, jotka ovat arkkitehdin työn kannalta oleellisia.

KYTÖSAHON monipuoliseen uraan sisältyy erilaisen luottamustehtävien lisäksi liuta mielenkiintoisia projekteja. Hän oli muun muassa käynnistämässä palkittua Kehittyvä kerrostalo -ohjelmaa, jonka tavoitteena on lisätä kerrostaloasumisen laatua ja houkuttelevuutta.

Itsenäisyyspäivänä Kytösaho palkittiin intohimoisesta työstään arkkitehtuurin ja ympäristön laadun puolesta Suomen Leijonan ritarimerkillä.

”Usein on käynyt niin, että työni on saanut tunnustusta, mutta vasta sen jälkeen, kun olen jo vaihtanut työpaikkaa”, Kytösaho nauraa. ”Se ei kuitenkaan ole ikävä asia – on aina hienoa, että tehty työ jää elämään ja kehittyä edelleen. Kunniamerkin saaminen tällä kertaa itselle tuntui kyllä kivalta!” ●

Yllä: Ifa Kytösahon ammatinvalintaan vaikuttanut isän työ valokuvaajana. ”Arkkitehdin ja valokuvaajan ammattissa visuaalisuus ja tekniikka yhdistyvät samalla tavoin”, Kytösaho sanoo.

Purkujätettä voidaan hyödyntää uudisrakentamisessa

Nykyinen rakennuskantamme mahdollistaa rakennusosien uudelleenkäytön, mutta sen potentiaalia ei ole hyödynnetty. Havu Järvelän diplomityö tarkastelee, miten kiertotalous voidaan tuoda osaksi purkamista.

Teksti ANNI VARIS

Arkkitehti **Havu Järvelä** tutki Aalto-yliopiston arkkitehtuurin diplomityössään, kuinka kierrätettyjä rakennusosia voidaan hyödyntää uudisrakentamisessa.

”Diplomityön idea sai alkunsa siitä, että Suomessa puramme noin 690 000 kerrosneliömetriä rakennuksia vuodessa, eikä purettuja rakennusosia uudelleenkäytetä tai hyödynnetä millään tavalla. Rakennetun ympäristön alalla kierrättäminen ei vielä ole todellisuutta, vaikka kaikilla muilla elämän osa-alueilla se on tavoiteltavaa.

Työssäni tutkin, miten purettavan rakennuskannan resursseja voidaan hyödyntää osana asuin-kerrostalorakentamista. Diplomityön aluksi pyrin kartoittamaan, mitä me puramme, miksi me puramme ja millaista purettu materiaali on.

Työ rajautui nopeasti 1950–1990-lukujen betonirunkoisiin toimistoliiketila- ja asuinrakennuksiin, koska ne on tehty standardoiduista BES- ja Runko-BES-järjestelmän osista. Tällaisia

rakennuksia on paljon rakennuskannassa, ja jos niiden osille keksittäisiin uudelleenkäyttökohde, ne saataisiin kierrätettyä yksittäisellä metodilla.

Lähtöoletukseni oli, että tahtoa rakennusosien uudelleenkäytölle löytyisi, mutta vanhat osat eivät olisi uudelleenkäytettävissä. Yllätyin, kun kävi ilmi, että tilanne on täysin päinvastainen: Osat löytyvät valmiina ja vaikuttavat olevan oikein hyvässä kunnossa, mutta sosiaalinen rakenne rakentamisen ympärillä on vaikeuttanut osien uudelleenkäyttöä.

Esimerkiksi rakennustuotteiden kelpoisuuden osoittamiseen vaadittavat menettelyt ovat toimineet esteenä käytettyjen rakennusosien hyödyntämisessä. Käytännöt ovat tapauskohtaisia ja epäselviä, mutta onneksi EU:n rakennustuoteasetusta uudistetaan parhaillaan.

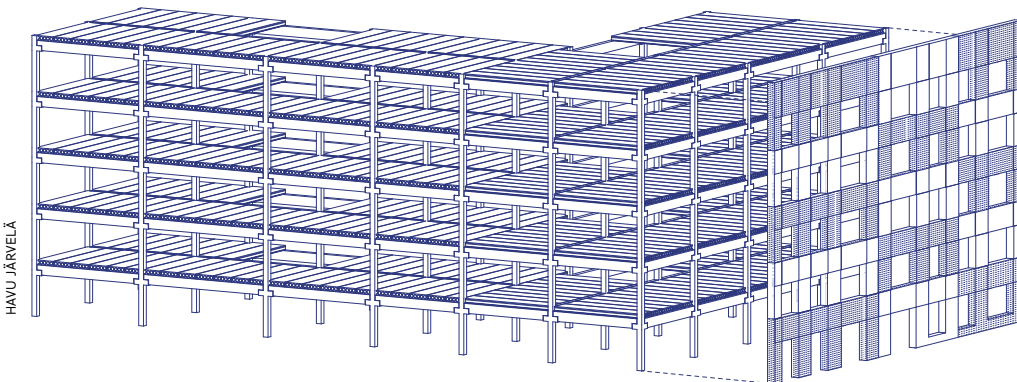
Kiertotalouden ratkaisuja saatetaan helposti pitää uusina innovaatioina. Tosiasiassa rakennuskannassamme on jo seitsemän- tai viisikymmentä vuotta sitten modulaarisesti rakennettuja

HAVU JÄRVELÄ

Kierrätetty kerrostalo, näkymä sisäpihalta.

Havu Järvelä on Keltainen toimisto -arkkitehtitoimiston osakas, minkä lisäksi hän työskentelee HELST Arkkitehdeilla ja tuntiopettajana Aalto-yliopistossa.

HAVU JÄRVELÄ

Kierrätetyn kerrostalon runkorakenne.

”

Rakennusosien uudelleen käyttöä ei käsitelty yliopisto-opetuksessa.

runkorakennelmia, joissa on valmiina potentiaali, jota uudisrakentamisessa yritetään luoda. Voimme hyödyntää aiempien suunnittelijoiden työtä sen sijaan, että siirrämme vastuuta ympäristöstävällisestä osien uudelleenkäytöstä seuraavalle sukupolvelle.

Esimerkiksi Tanskassa ja Sveitsissä on toimistoja, jotka ovat tehneet isojakin projekteja täysin kierrätetyistä rakennusosista. Työssäni avaan prosessia, joka mahdollistaisi tällaisten kohteiden suunnittelun Suomessa.

Diplomityöhön kuuluu myös konkreettinen suunnittelutyö, jossa yritin itse noudattaa omia löydöksiäni. ”Kierrätetty kerrostalo” sijoittuu Helsingin Kruunuvuoren rantaan öljysäiliö 468:n viereiselle tontille. Se on uusiokäyttöön suunniteltu kuusikerroksinen asuinkerrostalo, joka pyrkii osoittamaan, millaisia asuntoja voidaan rakentaa uudelleenkäytetyistä 1960-luvun toimistokerrostalon osista.

Suurin haaste suunnittelussa liittyi estetiikkaan. Kun pohdin, kuinka esimerkiksi betonipilarirunkoa voidaan käyttää uudelleen, haasteeksi koituivat valtavirrassa olevat estetiikan muodot, missä kaikki koteloidaan piiloon valkoisten seinien taakse. Tällöin yksittäisiä kantavia rakenteita ei päästä korjaamaan ilman että kaikki muukin revittäisiin irti, mikä ei ole tarkoituksenmukaista tällaisessa suunnittelussa.

TYÖ syntyi onnellisten tähtien alla siinä mielessä, että Rakennustietosäätiön stipendi mahdollisti sen työstämisen kokonaisvaltaisesti. Lisäksi sain tosi paljon tukea, apua ja hyviä kommentteja kaikilta alan ammattilaisilta, joihin olin yhteydessä. Oli iloinen yllätys, että moni on kokenut työn hyvänä avauksena, josta voitaisiin jatkaa pidemmällekin. Diplomityö opetti paljon uutta, sillä rakennusosien uudelleenkäyttöä ei käsitelty yliopisto-opetuksessa. Jatkossa pyrin soveltamaan ja kehittämään oppimaani kaikessa mitä teen.

Kestävässä rakentamisessa tarvitaan suunta, jota kohti mennään, sen sijaan että olisi vain suunta, josta pyritään poispäin. Suunnittelijoilla tulee olla erilaisia konkreettisia vaihtoehtoja ja valinnanvapautta, kun mietitään millä keinoilla hiilineutraaliin rakentamiseen tähdätään.” ●

NUSSER Dessau

kalusteet.elpac.fi

010 219 0716 | myynti@elpac.fi

ELKA

FOTO ROOS / ELKA

ELKA

Puutalon huima vientitarina

Arkkitehtuurimuseo esittelee
piirustuksin ja valokuvin Puutalo Oy:n
huikean tarinan. Materiaalia olisi
riittänyt laajempaankin näyttelyyn.

Teksti RISTO PESONEN

Venetsian arkkitehtuuribiennaalissa viime syyskuussa Suomen paviljongissa ensiesityksensä saanut *New Standards* -näyttely avattiin Arkkitehtuurimuseossa tammikuun lopulla ja on nähtävissä huhtikuun 10. päivään asti.

Näyttely ja siihen liittyvä kirja kertovat Puutalo Oy:n 1940-luvulla alkaneesta pientalojen kehitystyöstä, joka laajeni valmisosiin perustuvien puutalojen laajaan vientitoimintaan ja ulottui lopulta ympäri maailman.

Valitettavasti näyttelylle oli museossa osoitettu vain pieni näyttelysali. Loppuvuodesta valmistuneen 300-sivuisen *New Standards* -kirjan erittäin laajasta ja mielenkiintoisesta sisällöstä on päässyt esille vain pieni osa. Tosin Venetsiassakaan näyttely ei ollut oleellisesti Arkkitehtuurimuseon esitelyä laajempi, ja niinpä kirjaan – vaikka onkin englanninkielinen – kannattaa ehdottomasti tutustua.

Laura Bergerin, Philip Tidwellin ja Kristo Vesikansan selvitystyö Puutalon 1940-luvun pientalojen kehitystyöstä ja vientitoiminnasta käynnistyi vuonna 2019, kun he voittivat Venetsian Suomen paviljongin näyttelyn ideakilpailun.

Alkuperäisiä piirustuksia löytyi valtava määrä, ja säilynyt markkinointimateriaali oli hämmästyttävän korkeatasoista. Tärkein lähde oli Elinkeinoelämän

Keskusarkisto (ELKA), jonne Puutalon arkisto on talletettu. Näyttelyssä saa vain kalpean kuvan Puutalon visuaalisesta ilmeestä, joka kirjassa avautuu kuin pitkään salassa pysynyt aarrearkku. Mainosmateriaalista oli vastuussa mainospiirtäjä **Kaarlo Humalisto**.

VIENTI PONNISTI SOTIENJÄLKEISESTÄ ASUNTOPULASTA

Jo sotavuosien toiminta saa hämmästelemään, miten laajaa tuotanto oli ankarista olosuhteista huolimatta. Suomesta toimitettiin silloin Saksaan 14 000 parakkia, 90 000 vaneriteltaa, 1 800 asuinrakennusta, 2 400 maatilarakennusta ja 67 lentokonehangaaria. Puutalon oman historiikin mukaan ulkomaisille asiakkaille toteutettiin vuosina 1941–1944 rakennuksia 681 000 neliömetrin ja parakkeja 1 582 000 neliömetrin edestä.

Sotavuosien jälkeen Puutalon toiminnan kanalta oivana jatkona toimivat sotakorvaukset Neuvostoliittoon ja tuotanto kymmenissä tehtaissa ympäri Suomea saattoi jatkua täysillä. Yhtiö vei maiden välisten kauppasopimusten puitteissa 1950-luvun puoliväliin mennessä naapurimaahan yli 100 000 valmista pientaloa. Huippuvuonna 1951 Puutalo, jonka osuus alan viennistä oli 60 prosenttia,

Yllä: Augusto muutti taloonsa Simón Bolívar-asuinalueella Kolumbian Barranquillassa vuonna 1963 ja varttui siellä vanhempiensa ja yhdeksän sisarusensa kanssa. Nykyään hän jakaa kodin veljensä ja kahden lapsensa kanssa.

Vas. yllä: Puutalo Oy toimitti 1950-luvun alussa suuren määrän koulurakennuksia Isoon-Britanniaan. St. David's school Edinburghissa oli niistä suurimpia. Jokaisesta luokahuoneesta oli käynti pihalle.

Vas. alla: Työmiehet pystyttivät Mäntykototalon seinäelementtejä Marttilan invalidikylässä Helsingissä vuonna 1942. Kolmen hengen ryhmä pystyi kokoamaan talon valmiiden perustuksen päälle muutamassa päivässä.

Vas. oikealla: Puutalo Oy:n mainokset korostivat elementtitalon nopeaa pystyttämistä. Vuodesta 1945 lähtien ilmoitusten graafisesta asusta vastasi mainospiirtäjä Kaarlo Humalisto.

”

Puutalo kasvoi alle vuosikymmenessä yhdeksi maailman suurimmista puuelementtirakennusten vientiorganisaatioista.

oli toimittanut Neuvostoliittoon 8 200 taloa, kun kotimaahan myytiin samaan aikaan vain 98 taloa.

Vienti päättyi yllättäen vuonna 1954 Neuvostoliiton ilmoittettua lopettavansa vuosittaiset 700 000 neliön ostot suomalaisilta talotehtailta. Hankalaa tilannetta paikkasi hieman amerikkalaisten junailemat kaupat Berliiniin, jotka kattoivat vuonna 1956 yli kolmanneksen puutalojen kokonaistuotannosta.

Taloja toimitettiin myös Tanskaan, Ranskaan, Puolaan, Saksaan ja Britanniaan, kaiken kaikkiaan yli kolmeenkymmeneen maahan, jopa Australiaan, Etelä-Amerikkaan ja Afrikkaan. Kysyntää maailmansodan jälkeisinä vuosina riitti maailmalla. Alun perin kotimaan tarpeisiin perustettu Puutalo kasvoi alle vuosikymmenessä yhdeksi maailman suurimmista puuelementtirakennusten vientiorganisaatioista.

Puutalon talot eivät ole vain historiallinen kuriositeetti, vaan tuhansia on edelleen jäljellä ympäri maailmaa kaikilla asutuilla mantereilla. Taloja ja niiden asukkaita on käynyt näyttelyä ja kirjaa varten kuvaamassa valokuvaaja **Juuso Westerlund**. Hän ehti ennen pandemiarajoituksia kuvata Helsingin Marttilassa, Barrio Simon Bolívarin alueella Barranquillassa Kolumbiassa ja Finnebyn alueella Tanskassa. Venäjän pientalojen kuvausmatka jäi toteutumatta koronan takia.

Arkkitehtuurimuseon jälkeen *New Standards* -näyttely lähtee kiertämään, mutta pandemian vuoksi suunnitelmia ei ole vielä lyöty lukkoon. ●

New Standards -näyttely
Arkkitehtuurimuseossa
10.4.2022 asti.

Yllä: Mathilde ja hänen tyttärensä Vilde viettävät iltaa takapihallaan Finnebyn asuinalueella Århusissa.

Oikealla: Karibianmeren trooppisen ilmaston vuoksi Puutalon Kolumbian toimittamien rakennusten suunnittelussa kiinnitettiin erityistä huomiota niiden luomaan varjoon ja tuuletukseen.

New Standards -kirja on upea sukellus Puutalon historiaan

Venetsian arkkitehtuuribiennaalissa Suomen paviljongin viime vuoden näyttelyyn liittyvä *New Standards* -kirja kuvaa näyttävästi ja taidokkaasti Puutalon huiman menestystarinan tyyppitalojen kehityksestä ja maailmanvalloituksesta.

Kirjassa käydään tyyppitalojen alkuvaiheet 1900-luvun alkuvuosikymmeninä lyhyesti läpi, mutta sotien aikaisen poikkeuksellisten tuotannon jälkeen anti tarkentuu kertomaan laajasti ja tutkijatasoisen yksityiskohtaisesti tyyppitalojen kehityksestä ja vientitoiminnan käynnistymisestä.

Näyttelyn ja kirjan taustalla ovat arkkitehdit **Kristo Vesikansa**, **Philip Tidwell** ja **Laura Berger**.

”Tiesimme Puutalo Oy:n, jonka tarina oli monelta jo unohdettu, vieneen suuria määriä taloja ulkomaille, ja tämä tarjosi biennaalikontekstiin sopivan kansainvälisen ulottuvuuden”, Laura Berger kertoo.

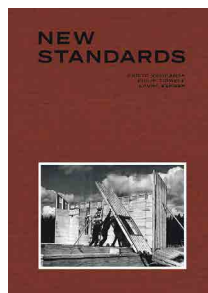
Puutalon toimittamia taloja on olemassa edelleen tuhansittain ympäri maailmaa. Näyttelykonseptiin kuului alusta saakka ajatus kuvata taloja ja niiden asukkaita eri maissa.

Vaatimattomat Puutalon rakennukset eivät herätä huomiota yksittäisinä arkkitehtuurikohteina, vaan kiinnostavuus syntyy niiden samankaltaisuudesta, joustavuudesta ja siitä, kuinka asukkaat ovat muokanneet ja laajentaneet taloja omiin tarpeisiinsa ja makuunsa sopiviksi.

”Halusimme talojen sijaan antaa pääroolin rakennusten asukkaille, joten aloimme arkkitehtuurivalokuvaajien sijaan etsiä henkilökuvaukseen erikoistunutta kuvaajaa. Sopiva henkilö oli **Juuso Westerlund**, joka on tunnettu dokumentaristisesta tyylistään ja raflaavastakin ihmiskuvauksesta.”

HIENO VISUAALINEN ILME

Puutalosta on Bergerille jäänyt erityisen vahvasti mieleen viennin valtava laajuus ja se, miten taloja on muokattu eri maita, tilaajia ja kulttuureja varten. Toinen yllättävä asia oli

Kristo Vesikansa, Philip Tidwell ja Laura Berger: *New Standards*. Aalto Arts Books 2022.

kymmenet tuhannet piirustukset ja markkinointimateriaali.

”Yrityksen visuaalisesta ilmeestä oli vuosina 1945–1964 vastuussa mainospiirtäjä **Kaarlo Humalisto**, joka oli opiskellut samaan aikaan muun muassa **Kaj Franckin** ja **Dora Jungin** kanssa, mutta itse jäänyt tuntemattomaksi. Humaliston taidokkaat piirustukset ja mainosmateriaalit ovat sellaista, mitä emme olleet osanneet odottaa löytävämme.”

Teoksen lähes koko runsas kuvitus on aikaisemmin julkaisematonta, arkkitehtien kätkeistä löydettyä materiaalia, jonka läpikäynti tuntui välillä jopa fyysisesti raskaalta.

”Toisaalta odotimme koko ajan, että piirustusten seasta tulee esiin jotain hauskaa ja hulppeaa. Esimerkiksi perspektiivikuviissa on humoristisesti piirrettyjä ihmishahmoja, jotka kertovat, millaisiin ilmastoihin ja kulttuureihin rakennusten kuviteltiin sijoittuvan. Lisäksi yhtiön työntekijöiden käyttämä piirustustyyli muuttui vuosien varrella.”

Suomenkielinen kirja on suunnitelmassa. Vaikka teoksesta tuli noin kolmesataasivuinen, paljon on jäänyt julkaisematta ja tutkimattakin. Etenkin kotimaata koskevaa aineistoa on ajatuksena kaivaa lisää. ●

RISTO PESONEN

Onnistunut rakennus soi kauniisti

Kun ekonomisti-apulaiskaupunginjohtaja Pekka Korpinen ja arkkitehti-professori Juhani Pallasmaa kirjoittavat arkkitehtuurista ja taiteesta, johtopäätökset ovat yllättävän samankaltaisia. Kahden lukeneen taiteentuntijan kirjeenvaihdosta syntyi kirja, jossa tiivistyy vuosikymmenten pohdinta länsimaisen arkkitehtuurin perinteestä.

Teksti LAURI JÄÄSKELÄINEN

Kaksi meritoitunutta urbanismin, arkkitehtuurin ja kuvataiteen moniottelijaa, **Pekka Korpinen** ja **Juhani Pallasmaa**, aloittivat keskinäisen kirjeenvaihdon talvella 2017. Neljä vuotta myöhemmin kirjeet on koottu teokseksi *Muutos ja pysyvyys – keskustelua taiteesta ja arkkitehtuurista*.

Taustojen näennäisestä eroavuudesta huolimatta ekonomisti, Helsingin pitkäaikainen apulaiskaupunginjohtaja Pekka Korpinen (s. 1944) ja arkkitehti, professori Juhani Pallasmaa (s. 1936) aloittivat yhteisen keskustelunsa jo 1990-luvun alkuvuosina. Korpinen kutsui Pallasmaan perustamaansa ”kaupunkikulttuuriakatemiaan”. Näissä epämuodollisissa keskustelutilaisuuksissa nousivat esiin monet niistä teemoista ja henkisistä esikuvista, jotka toistuvat molempien toisillensa lähettämissä kirjeissä.

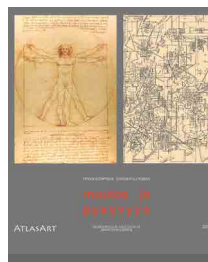
Teoksen yhteensä 37 kirjettä tavoittelevat menneiden vuosisatojen hitaampaa ja pohdiskelevampaa kirjoitustapaa. Esipuheessa esikuvaksi nimetään **J. M. Coetzeen** ja **Paul Austerin** kirjeenvaihtoteos *Tässä ja nyt: kirjeitä ystäväyydestä*, mutta toisin kuin siinä, Korpinen ja Pallasmaa eivät kirjeissään juurikaan sukella henkilökohtaiseen elämäänsä. Persoonakohtaisuus välittyy lähinnä fragmentarisina mainintoina kummankin elämänuran ja ajattelun eri vaiheista.

HYVIN RAKENNETTU ON KAUNISTA

Laaja lukeneisuus ja itse kirjoitetut kirjat ovat usein kirjeiden lähtökohtana. Erityisesti Pallasmaan kirjeissä esiintyy lukuisia sitaatteja ja viitteitä lähteisiin, toisinaan toistuenkin. Toiset vahvistavat niitä teesejä, joita kirjeenvaihtajat haluavat painottaa. Korpinen aloittaa pohtimalla ympyrän olemusta yhdistettynä kultaiseen leikkaukseen. Pallasmaa vastaa neliöllä, josta hän pääsee heti teoksen keskeiseen teemaan: arkkitehtuurin syvimpään olemukseen.

Pallasmaan mukaan arkkitehtuurin alkuperä ei loppujen lopuksi ole käytännöllinen suojan luominen, vaan pikemminkin kulttuurinen ja mielellinen. Arkkitehtuuriin kuuluu eksistentiaalinen ulottuvuus. Arkkitehtuurin yksinomaisena tehtävänä ei ole jäsentää tilaa, vaan yhtä lailla mitallistaa ja ”kesyttää” aikaa. ”Arkkitehtuuri rajaa kosmoksesta paikan (tilan ja ajan) ihmisen tajuttavaksi, elettäväksi ja asuttavaksi”.

Jos Pallasmaa innostuu toisinaan lähes metafysiisiin pohdintoihin, hakee Korpinen mielellään ratkaisuja matematiikasta. Nämä kaksi näennäisen vastakkaisilta tuntuvaa lähestymistapaa osoittautuvat hedelmällisiksi samaan tapaan kuin

Pekka Korpinen & Juhani Pallasmaa: Muutos ja pysyvyys – Keskustelua taiteesta ja arkkitehtuurista. AtlasArt Helsinki 2021.

Jos Pallasmaa innostuu toisinaan lähes metafysiisiin pohdintoihin, hakee Korpinen mielellään ratkaisuja matematiikasta.

kirjeystävien opillisenkin taustan eroavuudet. Jännitteiset erot ja niiden herättämät impulssit johtavat yllättävän samankaltaisiin johtopäätelmiin.

Molemmat näkevät nykyarkkitehtuurissa virhearvioiteja ja ihmisen mielen ja kymmenien tuhansien vuosien perimän sivuuttamisia. Aikakautemme arkkitehtuuri on pinnallista ja suorastaan epäeettistä. Hyvin rakennettu on itsessään kaunista, ilman että rakennusta välttämättä tarvitsee lähteä erikseen ”kaunistamaan”.

Kirjeistä välittyy vahva ja luonteva länsimaisen kuvataiteen tuntemus. Maa-laustaide on ollut kummankin elämäntaitainen kiinnostuksen kohde. Kirjan marginaalit on varustettu yhteensä 136 pienellä kuvalla, joista suuri osa esittää taideteoksia. Kuvat ovat erottamaton osa teosta ja avaavat kirjeiden sanomaa. Silmän rooli puhuttaa ja saa kirjoittajat pohtimaan kauneuden biologista perustaa. **Erich Frommiin** viitaten vastakohta kauneudelle ei ole rumuus vaan vääräys.

LÄNSIMAISEN

ARKKITEHTUURIN PERINNE

Liika tarkkarajaisuus ja täsmällisyys luovan prosessin alkuvaiheessa saa molemmilta tuomion. Ihmisen näköäistimuksestakin vain neljä prosenttia on tarkan näön piirissä, loput sumeampaa.

Renessanssi, tiede, taide, aika, valo ja syklit esiintyvät kirjeissä tiuhaan. Samoin arkkitehtuuri ja kauneus.

Juhani Pallasmaa pahoittelee rakentamisen muuttumista kasvottomaksi liiketoiminnaksi. Tilaajan ja suunnittelijan vuorovaikutus rakennuksen kulttuurisen ja taiteellisen laadun varmistamiseksi on yleensä kadonnut. Pekka Korpinen on samoilla linjoilla.

Kirjeissä päädytään näkemykseen, jonka mukaan arkkitehtuurilla on loppujen lopuksi enemmän yhteistä kosketuspintaa musiikin kuin kuvataiteen kanssa. Onnistunut rakennus on kuin onnistunut sävellys – se soi kauniisti.

Teos on ajatuksia herättävä, tiivistetty synteesi kirjoittajien vuosikymmenten mittaisesta pohdiskelusta länsimaisen arkkitehtuurin perinteestä. Tarkat lähdeviitteet ovat lukijan kannalta hyödyllisiä. Teos ansaitsisi laajeman kansainvälisen lukijakunnan. Käännöstyön yhteydessä olisi tilaisuus tarkistaa pienet kirjoitusvirheet. ●

Säynätsalon Thelman ja Louisen yhteiset vuodet

Perehtynyt kaksoiselämäkertä käsittelee kahden kiinnostavan ja omana aikanaan poikkeuksellisen itsenäisen naisen elämää, uraa ja keskinäistä suhdetta.

Teksti SUSANNA BONO

Arkkitehti **Wivi Lönn** (1872–1966) muistetaan etenkin kouluista, joita hän suunnitteli lähes kolmekymmentä eri puolille Suomea. Lönn uudisti koulujen arkkitehtuuria hylkäämällä ahtaat käytävät ja suosimalla valoisa halleja. Lisäksi hän suunnitteli muun muassa Tampereen keskuspaloaseman ja Helsingin NNKY-talon – nykyinen Hotelli Helka – sekä Helsingin Uuden ylioppilastalon ja Tallinnan Estonia-teatterin yhdessä ystävänsä **Armas Lindgrenin** kanssa.

Wivi Lönn oli myös Pohjoismaiden ensimmäinen nainen, joka perusti oman arkkitehtitoimiston.

Hanna Parviainen (1874–1938) syntyi varakkaaseen kauppiassukuun. Hänestä tuli ensimmäinen kauppaneuvoksen arvonimen Suomessa saanut nainen. Lopulta hän johti isänsä **Johan Parviaisen** perustamaa Säynätsalon saha- ja vaneritehdasta vuosina 1922–1925, minkä jälkeen hänestä tuli tehtaiden omistaja vuoteen 1936 asti.

Lönn ja Parviainen tutustuivat 1910-luvulla Lönnin muuttettua Jyväskylään, jonne hän oli suunnitellut itselleen huvilan Seminaarimäelle. Kaksikosta tuli nopeasti läheiset ystävät. Hanna Parviainen myös tilasi Lönniltä useita Parviaisen tehtaiden suunnittelutöitä.

Kahden toimittajan, **Kristiina Markkasen** ja **Leena Virtasen**, viime syksynä ilmestynyt kattava tietokirja *Wivi & Hanna – Arkkitehdin ja kauppaneuvoksen yhteiset vuodet* on vetävästi kirjoitettu ja perehtynyt katsaus kahden itsenäisen naisen poikkeukselliseen elämään ja heidän keskinäiseen suhteeseensa.

SEIKKAILUJA EUROOPASSA

Markkasen ja Virtasen tietokirjassa kaksikkoa kutsutaan hauskaasti ”Säynätsalon Thelmaksi ja Louiseksi”. Vuodesta 1928 alkaen he ajelivat pitkin Eurooppaa Parviaisen hankkimalla harvinaisella Marmon-merkkisellä autolla. Naisilla oli myös yhteinen asunto Pariisissa.

Aineistona teoksessa on käytetty esimerkiksi vanhoja lehti-juttuja, radiohaastatteluja ja arkistojen aarteita. Yksi tärkeä lähde on Lönnin matkapäiväkirja, johon hän tallensi matka- jaan Parviaisen kanssa. Arkkitehdin merkinnät ovat usein niukkoja, mutta maaliskuussa 1926 hän oli kirjoittanut matka-albumiin, että ”ajettiin niin lujaa, että saatiin sakkoo Montreux’ssa”. Yksityiskohta kuvaakin täydellisesti Lönnin ja Parviaisen seikkailuja Euroopassa.

Tietokirja piirtää yksityiskohtaisen kuvan kahden erilaisen naisen persoonasta. Samalla se kertoo naisen asemasta ja

siihen liittyvistä haasteista sadan vuoden takaisessa Suomessa.

Naisten suhteen laatua pohditaan teoksessa, mutta ei määritellä tyhjentyvästi. Lönnin ja Parviaisen aikana itsenäisten, naimattomien naisten yhdessä asuminen oli yleistä, mutta toisaalta heidän lähipiirissään oli paljon naispareja, jotka olivat avoimesti romanttisesti suhteessa. Tästäkin tietokirja kertoo kattavasti.

NAISVERKOSTOJEN MERKITYS

Laadukas tietokirja on jaettu temaattisesti neljään osaan. Aluksi kerrotaan Lönnin ja Parviaisen lapsuudesta ja nuoruudesta. Sen jälkeen sukelletaan Lönnin uran alkuvuosiin. Ensimmäisen osan lopussa kuvataan naisten tutustumista ja lähentymistä.

Seuraava osa kuvaa Lönnin ja Parviaisen välistä suhdetta ja ylipäänsä naisten välisiä suhteita sata vuotta sitten, sekä matkaa kohti yhteistä kotia NNKY-talossa Helsingin Kampissa. Samalla käsitellään ajan naisverkostojen merkitystä itsellisille naisille ja heidän menestykselleen työelämässä. Lönn ja Parviainen hyötyivät laajoista naisverkostoistaan, ja Lönn auttoi nuorempia arkkitehtinaisia palkkaamalla heitä toimistoonsa töihin.

Kirjan kolmas osa on omistettu kaksikon ulkomaanmatkoille ja se onkin yksi teoksen eläväisimpiä ja hausimpia osia. Lopuksi käsitellään vauhdin hiipumista, Hanna Parviaisen sairastumista ja kuolemaa sekä Lönnin vuosia Parviaisen kuoleman jälkeen. Näinä vuosina Wivi Lönn jättäytyi sivuun arkkitehtuurin uusista suuntauksista eikä juurikaan tehnyt enää suunnittelutöitä.

Vaikka teemallinen jaottelu onkin toimiva, on lukijan ajoittain vaikea sijoittaa tapahtumia aikajalalle kronologisten hyppyjen vuoksi. Ajoittain kirjassa eksytään sivuraiteille, jotka eivät aina ole perusteltuja.

Teos kuvaa ainutlaatuisella tavalla Wivi Lönnin ja Hanna Parviaisen yhteisiä vuosia ja tuo paljon uutta tietoa naisten elämästä. Yksi uusi arkistolöytökin on päässyt mukaan, nimittäin Parviaisen omaisuuteen kohdistunut huijausyritys ja siitä seurannut oikeudenkäynti.

Teosta varten on tehty perinpohjaista tutkimustyötä, ja se näkyy lopputuloksessa. ●

Kristiina Markkanen ja Leena Virtanen: *Wivi & Hanna – Arkkitehdin ja kauppaneuvoksen yhteiset vuodet*. Atena 2021.

Lönn ja Parviainen hyötyivät laajoista naisverkostoistaan, ja Lönn auttoi nuorempia arkkitehtinaisia palkkaamalla heitä toimistoonsa töihin.

Verkkosaaren kilpailussa arvioitiin kestävyyttä

Helsingin kaupungin tontinluovutuskilpailussa oli poikkeuksellisen kunnianhimoiset vähähiilisyys- ja kestävyystavoitteet. Voittajaksi valittiin Anttinen Oiva Arkkitehtien ehdotus Grün in der Mitte, jossa ”ei ole mitään ylimääräistä eikä mitään karsittavaa”.

ANTTINEN OIVA ARKKITEHDIT

Anttinen Oiva Arkkitehtien voittajaehdotus Grün in der Mitte, näkymä katutasolta.

HELSINGIN kaupunki järjesti tontinluovutuskilpailun kahdesta Kalasataman Verkkosaassa sijaitsevasta vierekkäisestä tontista, joille suunnitellaan asuntoja ja liiketilaa. Tontinluovutuskilpailussa ehdotuksen suunnittelija ja toteuttaja jättävät ehdotuksen yhdessä, ja voittajatyöryhmä saa kohteen toteutettavakseen.

Kilpailussa tavoiteltiin vähähiilistä ja kestävää rakentamista. Tavoitteet olivat poikkeuksellisen kunnianhimoiset, sillä suunnitelmien arvostelusta puolet muodostui energiatehokkuudesta, hiilijalanjäljestä ja viherkertoimesta.

Energiatehokkuus eli e-luku tarkoittaa rakennuksen vuotuista energiankulusta pinta-alaa kohden. Hiilijalanjälkeä puolestaan käytetään ilmaisemaan rakennuksen

elinkaaren kuormitusta ilmastolle, ja viherkertoimella kuvataan, miten paljon tontilla on erilaista kasvillisuutta ja hulevesia viivyttäviä ratkaisuja suhteessa pinta-alaan.

Toisen puolen arvioinnista muodostivat tavanomaiset arkkitehtuurikilpailuissa käytettävät arkkitehtoniseen laatuun, kaupunkikuvaan ja toiminnallisuuteen liittyvät kriteerit.

Helsingin kaupungin asemakaavoituksen tiimipäällikkö **Matti Kaijansinkon** ja Kalasataman alueen projektinjohtaja **Hannu Asikaisen** mukaan kilpailussa haluttiin varmistaa, että vähähiilisyys, energiatehokkuus ja vihreys saavat riittävästi painoarvoa, jolloin puolet ja puolet -jako oli luonteva.

AINEKSET KAUNIISEEN JA AIKAA KESTÄVÄÄN KORTTELIIN

Kilpailuun osallistui kaikkiaan 12 työryhmää. Ehdotukset olivat kunnianhimoisia ja niissä oli päästy alhaisiin e-lukuihin ja hiilijalanjälkeen. Asuntoarkkitehtuuri oli korkealaatuista, ja vähähiilisyysteemaa oli tarkasteltu laajalla skaalalla rakentamisen ja rakennuksen elinkaaren näkökulmista. Tuomariston mukaan rakenne- ja materiaaliratkaisut oli viety huomattavasti pidemmälle kuin tontinluovutuskilpailuissa yleensä.

Voittajaksi valittiin Anttinen Oiva Arkkitehtien ja Hartela Etelä-Suomen ehdotus Grün in der Mitte, joka oli tuomariston mielestä arkkitehtuuriltaan ja toiminnallisuudeltaan paras. Kestävyyteen liittyvien kriteerien osalta se sai toiseksi korkeimmat pisteet.

Tuomariston mukaan suunnitelmassa ei ole mitään ylimääräistä eikä mitään karsittavaa, vaan kokonaisuus on eheä ja ratkaisut tukevat oivallisesti kilpailun tavoitteita. Arkkitehtuurin lähtökohtana on vähähiilisyys, energiatehokkuus ja viherreys. Suunnitelma pitää sisällään ainekset kauniiseen ja aikaa kestävään kortteliin.

Palkintolautakunnan puheenjohtajana toimineen Kaijansinkon mukaan työ on erinomainen pohja jatkosuunnittelulle.

Ehdotusten arvostelu on herättänyt keskustelua, kuten usein pilottihankkeissa. Kilpailun arvostelupöytäkirjasta käy ilmi, että tuomaristo ja sen asiantuntijat ovat pohtineet suunnitelmista laskettuja kestävyyslukuja ja niiden toteutumista kriittisesti.

SAFA-tuomari **Pekka Pakkasen** mukaan arkkitehtuurikilpailuille on tyyppillistä, että ehdotukset ovat vielä hieman luonnosmaisista ja osa on valmiimpia kuin toiset. Kilpailijoiden oli kuitenkin jo tässä vaiheessa esitettävä sellaiset

Kilpailuehdotusten ekologisuutta on hyvä vertailla yhteisten mittareiden avulla.

kestävyyshankkeet, joihin he pystyvät sitoutumaan myös jatkosuunnittelussa.

”Tuomariston on siis kyettävä arvioimaan suunnitelman arkkitehtonisen laadun ja toiminnallisuuden lisäksi sitä, miten hyvin kestävyysluvut todennäköisesti toteutuisivat hankkeen edetessä. Se vaati arviointiryhmältä paljon.”

KESTÄVYYSKRITEEREISTÄ APUA ARVIOINNISSA

Suomen maisema-arkkitehtiliiton kilpailutoimikunnan puheenjohtaja **Aino Aspiala** pitää kestävyysluvojen suurta roolia arvioinnissa hyvänä. Voisi kuitenkin olla parempi, jos jatkossa haluttu viherkerroin määriteltäisiin valmiiksi, Aspiala pohtii.

”Silloin kilpailutaisiin aidosti siitä, minkälaisella suunnitelmalla kestävyys-tavoitteet toteutuisivat parhaiten, eikä siitä, kuka saa kovimman kertoimen.”

Grün in der Mitte, ilmakuva.

ANTTINEN OIVA ARKITEHDIT

Kaijansinkon ja Asikaisen mielestä kilpailusta saatiin hyvää kokemusta tulevaisuutta ajatellen, ja he ovat tyytyväisiä lopputulokseen. Kehittämisen varaa arviointikriteereissä kuitenkin vielä on.

”Esimerkiksi hiilijalanjäljen laskentaan sisältyy jo itsessään kohteen energia- tehokkuusluku.”

Pekka Pakkasen mielestä kilpailuehdotusten ekologisuutta on hyvä vertailla yhteisten mittareiden avulla, mutta menetelmiä on kehitettävä niin, että tuomariston olisi helpompi arvioida töitä tasapuolisesti ja läpinäkyvästi.

Myös Safan kilpailuasiantuntija **Kirsti Rantasen** mukaan on tärkeää, että laskelmat ovat vertailukelpoisia ja helposti tarkistettavissa.

Safan kilpailutoimikunta on tehnyt yhdessä Eko-Safan kanssa kestävyyskriteerit kilpailujen järjestäjien käyttöön. Yleispäteviä, jokaisessa kohteessa toimivia sääntöjä on kuitenkin hankala luoda, Rantanen pohtii.

”Vaikka käytännössä on vielä mietittävää, kriteereistä ja kertoimista on paljon apua, kun halutaan ottaa huomioon kestävyys eri puolia.” ●

PIPSA PENTTINEN

ASP WROCLAW

Lahdelma & Mahlamäen ehdotus Wrocławin kuvataideakatemia laajennukseksi.

Lahdelma & Mahlamäki arkkitehteille toinen palkinto Wrocławin kuvataideakatemia laajennuksesta Puolassa

Lahdelma & Mahlamäki arkkitehtien ja KXM Groupin yhteinen kilpailuehdotus sai toisen palkinnon kaksivaiheisessa arkkitehtuurikilpailussa, joka koski kuvataideakatemia laajennusta Wrocławissa Puolassa.

Kokonaisuus sijaitsee kaupunkikon-tekstiltaan monimuotoisessa paikassa soveltavan taiteen keskuksen, pääpostin, Pyhän Maurycin kirkon ja vilkkaasti liikennöidyn risteyskohdan vieressä.

Ensimmäisen palkinnon voitti puolalaisen arkkitehtitoimisto Projekt Praga.

Islannissa käynnissä avoin ideakilpailu

Breið Developmental -kehitysyhtiö ja Islannin arkkitehtiliitto järjestävät avoimen ideakilpailun Akranesin satama-kaupungissa Islannin länsirannikolla sijaitsevan entisen kalateollisuusalueen muuttamiseksi nykyaikaiseksi asuin- ja työpaikka-alueeksi. Kilpailussa halutaan huomioida kohteen ainutlaatuinen historia, kulttuuri ja luontoarvot. Ehdotusten sisäänjätto on 29. huhtikuuta.

Lisätietoja: breid.is

Kilpailu Viron näyttelystä Venetsian biennaaliin 2023

VIRON arkkitehtuurikeskus järjestää ideakilpailun Venetsian paviljongin näyttelystä ja kuratoinnista, joka on avoin kaikille arkkitehteille, taideteoreetikoille, suunnittelijoille ja arkkitehtuurin alan asiantuntijoille. Ehdotusten sisäänjätto on 3. toukokuuta.

Lisätietoja: estonianarchitecture.com

Kilpailuehdotuksiin voi tutustua verkossa

LÄHIAIKOINA päättyneiden kilpailujen ehdotukset löytyvät verkosta. Lahden Niemen alueen kilpailuun saapui 55 ja Jyväskylän Kankaan Suvannon kisaan 25 työtä. Myös Espoon Otaniemen Tietokorttelit -kutsu-kilpailun viisi ehdotusta löytyvät verkosta.

Helsingin Malminkartanon keskiosan suunnittelukisan ehdotuksia voi käydä kommentoimassa Kerro Kantasi -palvelussa 3.4. asti.

Kilpailuehdotukset verkossa:
lahti.fi/niemenkilpailu,
jyvaskyla.fi/kangas/suvanto,
acre.aalto.fi/
otaniementietokorttelit

Mitä tarkoittaa ”arkkitehtoninen laatu”?

ARKKITEHTUURIKILPAILUJEN ohjelmissa on määriteltävä perusteet kilpailuehdotusten arvioimiseksi. Perusteet esitetään listoina, joiden kärjestä löytyy lähes poikkeuksetta ”arkkitehtoninen laatu”. Sitä seuraavat tyypillisesti ”kaupunkikuva”, ”liittyminen ympäristöön” ja

”toiminnallisuus”. Lopuksi mainitaan vielä kestävät valinnat ja ”kokonaistaloudellisuus”.

Jos ”arkkitehtoninen laatu” ei sisällä edellä lueteltuja tekijöitä, mitä se oikeastaan tarkoittaa? Onko laatu kiertoilmaus arkkitehtuurin kauneudelle?

Arkkitehtuurin historian apulaisprofessori **Panu Savolainen** kirjoitti arviossaan **Helena Teräväisen** kirjasta *Keskusteluja kauneudesta arkkitehtuurissa* (au 9/2021), että arkkitehdit puhuvat kauneudesta hyvin vähän. Savolaisen mukaan Teräväisen kirja tuo esiin, että arkkitehdit suorastaan välttelevät subjektiiviseksi kokemukseksi luokiteltua kauneuspuhetta. Argumentteina oman suunnitelman puolesta käytetään mieluummin objektiivisiksi koettuja perusteita. Savolainen nimeää ilmiön objektiivisuusfetissiksi.

Olemmeko siis yhdessä päättäneet, että on uskottavampaa puhua ”arkkitehtonisesta laadusta” kuin esteettisistä arvoista tai kauneudesta? Oletammeko, että kaikki arkkitehdit ymmärtävät, mitä ”laatu” tarkoittaa, ja että se on tarpeeksi selkeä ja mitattavissa oleva arvo – toisin kuin vaikkapa kauneus?

Ammattilaisten käyttämä kieli ja sanasto ovat valtaa. Parhaimmillaan arkkitehtuurikeskustelu avaa suunnittelun taustoja ja tulosta ymmärrettävästi ja laajempaa yleisöä kiinnostavalla tavalla. Pahimmillaan se sulkee muut kuin arkkitehdit keskustelun ulkopuolelle. ●

PIPSA PENTTINEN

European-kilpailukohteiden haku käynnissä

KANSAINVÄLISEN nuorten suunnittelijoiden European-kilpailun uusi kausi on taas käynnistymässä, ja kunnilta, maanomistajilta, rakennusliikkeiltä ja muilta alan toimijoilta ympäri Eurooppaa odotetaan hakemuksia ensi vuonna käytävän kilpailun kohteiksi, mielellään jo kevään ja kesän 2022 aikana.

Idea- ja suunnittelukilpailu on suunnattu alle 40-vuotiaalle arkkitehdeille, maisema-arkkitehdeille ja kaupunkisuunnittelijoille. Alkavan kauden teemaksi kaaavailtu *Caring* jatkaa ja syventää edellisen kauden *Elävät kaupungit* -tematiikkaa.

Tutkimukseen ja innovointiin panostavan European-kilpailuprosessin tavoitteena on jatkaa kaupunki-, maisema- ja arkkitehtuurisuunnittelun paradigman muutoksen edistämistä. Sillä halutaan edesauttaa elvyttävän, luonnon ja resurssien kanssa sopusoinnussa olevan sosiaalisesti, taloudellisesti ja kulttuurisesti kestävä ympäristön syntyä ja siten luoda uskoa tulevaisuuteen.

Kilpailukohteiksi sopivat erilaiset aluekokonaisuudet, korttelit ja rakennukset, joiden suunnitteluun ja toteutukseen etsitään uusia ideoita ja suunnitteluratkaisuja. Teeman ja mukaan valittujen kohteiden tiimoilta järjestetään ensimmäinen seminaari workshoppeineen ja tutustumiskäynteineen loka-marraskuussa 2022.

Varsinainen kilpailu käydään maaliskesäkuussa 2023, ja kilpailu ratkeaa joulukuussa 2023. Voittaneita ehdotuksia on tar-koitus vielä jatkojalostaa kohti toteutusta.

Lisätietoja: Safan kilpailuasiantuntija Kirsti Rantanen, European Suomi Finlandin pääsihteeri, info@europan.fi, p. 040 163 6025

safa.fi/kilpailut

ARKKITEHTUURI- KILPAILUT

Yleiset kilpailut

24.2.2022 – 1.6.2022 Karhulan koulukeskus, Kotka

Sisään jätetyt yleiset kilpailut

15.9.2021 – 15.12.2021 Niemen ranta-alueen ideakilpailu Lahdessa
15.10.2021 – 14.1.2022 Kankaan Suvannon arkkitehtuurikilpailu Jyväskylässä
8.11.2021 – 15.2.2022 Keravan asemanseudun ideakilpailu

Kutsukilpailut

1.9.2021 – 21.1.2022 Otaniemen Tietokorttelit
14.10.2021 – 28.1.2022 Malminkartanon keskiosan suunnittelukilpailu
25.11.2021 – 25.2.2022 Vaasan museonranta
3.1.2022 – **3.6.2022** Tikkurilan väritehtaan alue
3/2022 – 6/2022 Train Factory (Teollisuuskatu 16),
ilmoittautumismenettely maaliskuussa

Muut menettelyt

3/2022 – 6/2022 Vaasan kauppatorin maisema-arkkitehtuurikilpailu,
hankintailmoitus helmikuussa

Harkitsetko kilpailun järjestämistä?

Tutustu tilaajille suunnattuun verkkosivuun
osoitteessa **arkkitehtuurikilpailut.fi**

”Yhdyskuntajätettä syntyy 2,5 miljoonaa tonnia vuodessa, ja sen käsittely on tarkoin järjestetty. Rakennusjätettä syntyy 1,6 miljoonaa tonnia, mutta sen hyödyntämiseen ei juuri kiinnitetä huomiota, vaikka päästöhyödyt voisivat olla merkittävät.”

Harri Hakaste Helsingin Sanomien haastattelussa 13.1.

”Arkkitehtikunnan tulisi katastrofien estämiseksi toimia uudisrakentamisen suhteen samaan tapaan kuin Alkon myyntistrategian. Mainostaa siis sitä, että rakentakaa mutta hillitysti ja harkitusti, ei ‘humalahakuisesti’.”

Kimmo Könönen Etelä-Saimaan mielipidekirjoituksessa 7.2. arkkitehtien mahdollisuuksista vaikuttaa kaupunkikuvaan.

”Puutalo oy:n taloista tuli valtavan merkittävä vientituote. Taloja vaihdettiin erilaisiin tuotteisiin kuten kahviin, puuvillaan tai appelsiineihin, kaikkeen, mitä Suomessa tarvittiin kipeästi.”

Laura Berger, yksi New Standards -näyttelyn kuraattoreista Ylen haastattelussa 25.1. Sodan jälkeen talojen vienti ulkomaille veti niin hyvin, että Suomessa taloja ei riittänyt kaikille halukkaille.

”Lain lausuntopalautteessa on vahva yhteinen näkemys, että ilmasto ja kierto-talous ovat tärkeitä asioita. Yksi suurimpia huolia on se, miten rakennusvalvonta kykenee varmistamaan, että nämä asiat oikeasti etenevät kaavoituksessa ja rakentamisessa.”

Matti Kuittinen Uusi-uutisissa 10.2. kaavoitus- ja rakentamislain saamasta palautteesta ja ongelmakohtista.

Kaavoittajien puute viivästyttää hankkeita

Alan asiantuntijajärjestöt toivovat esiin tulevaisuudessa uhkaavan kaavoittajapulan jo 1990-luvun lopulla, mutta siihen ei reagoitu. Nyt tarvitaan kiireesti selvitys kaavoittajien ja kaupunkisuunnittelijoiden määrästä ja tarpeesta.

Matti Vatiilo kirjoitti Arkkitehti-uutisissa 9/2021 nyt jo sukupolven ajan muhineesta ongelmasta. Kannatan lämpimästi, että kaavoittajien ja kaupunkisuunnittelijoiden määrällistä ja laadullista tarvetta aletaan nyt viimeistään selvittää.

Ala on 2000-luvulla monella tapaa muuttunut. Kuten Vatiilo kirjoittaa, kaavoituksesta on tullut yhä enemmän kuntastrategioiden toteuttamisen väline. Tekijöiden osaamisen vaatimukset ovat muuttuneet vastaavasti. Ajankohtaisin haaste on ilmastomuutokseen vastaaminen ja siitä seuraavat monenlaiset uudet selvitystehtävät. Toinen selkeä muutos on tehtävien painopisteen siirtyminen neitseellisille alueille suunnitellusta rakennettujen alueiden (*brown-fields*) uudelleen suunnitteluun.

Vuonna 2000 voimaan tulleessa maankäyttö- ja rakennuslaissa (MRL) oli kaupunkisuunnittelun kannalta oleellista muun muassa vaatimus, että kaavan laatijoiden tulee olla päteviä. Vuorovaikutteisuus kaavojen laatimisessa oli uusi lakimääräinen kirjaus. Muuhunkin suunnitteluun tuli uusia vaatimuksia, joista arkkitehteille tutuin on pääsuunnittelijana toimiminen.

Kaavoitusosaajien puute ei ole uusi havainto; se ennakoitiin jo 1990-luvun lopulla. Tuolloin suurimpana ongelmana nähtiin, että 1970-luvulla kaavoittaviin organisaatioihin joukoittain palkatut tekijät olivat lähivuosisikymmeninä eläköitymässä. Tämä on nyt tapahtunut. Onneksi nuoremmista on löytynyt jatkajia, tosin ei ehkä aivan tarpeeksi. Signaaleja tekijöiden puutteesta näkyy työpaikkailmoituksissa ja eräiden kuntien esiin tuomissa kaavoituksen viivästymisissä.

Ryhdyin Matti Vatiilon seuraajana Safan pääsihteeriksi 1998. MRL oli

poliittisesti hyväksytty, ja oltiin siirtymässä lain uusien vaatimusten jalkauttamisen vaiheeseen. Alan järjestöissä pidettiin tärkeänä, että pätevyyskysien toteamisiin tehdään asianmukaiset menettelyt. Pätevyyskysien toteamisiin lähdettiin valmistelevaan. Kaavoittajista suurin osa oli arkkitehteja, joten oli luontevaa ottaa Safalle tehtäväksi kaavan laatijoiden rekisterin valmistelu ja sittemmin sihteerijärjestön tehtävät.

Lähinnä Kuntaliiton, mutta myös muiden alan järjestöjen kanssa tuotiin esiin ympäristöministeriölle ja silloiselle opetusministeriölle lähestyviä kaupunkisuunnittelun osaamisen puutteita. Tähän ei kuitenkaan viranomaisten taholta tuolloin juurikaan reagoitu. Sittemmin yliopistoja on organisoitu uudeleen, ja niiden osastoilla kaupunkisuunnittelun alalle hakeutuu opiskelijoita vaihtelevasti kiinnostuksen mukaan.

Kaavan laatijoiden rekisteri on toiminut parikymmentä vuotta. Rekisterissä on noin 250 asiantuntijaa. Heistä arkkitehteja on 61 %, rakennusarkkitehteja ja -insinöörejä 13 %, maisema-arkkitehteja 10 %, diplomi-insinöörejä 8 % ja muita 8 %. ”Muita” ovat esimerkiksi suunnittelumaantieteilijät ja muotoilijat.

Kukaan ei taida tietää, paljonko ja millaisissa tehtävissä kaavoittajia Suomessa toimii. Safan jäsenistä yhdyskuntasuunnittelun alalla toimivia on noin kuudennes. Tämän tiedon ja kaavan laatijoiden rekisterin perusteella voi päätellä, että kaavoittajia erilaisissa tehtävissä kunnissa, maakuntien liitoissa ja konsulttitoimistoissa olisi joka tapauksessa alle tuhat henkilöä. Tämä on pohjoismaisiin naapurimaihimme verrattuna varsin vähän. Voi kysyä: onko tällä vaikutusta rakennetun ympäristömme laatuun?

Tietoa todella tarvittaisiin. Kaavan laatijoiden rekisterin osapuolet Safan johdolla olisi luonteva taho selvityksen tekemään. ●

TUOMO SIRKIÄ
Arkkitehti SAFA
Sitowisen seniorikonsultti

Tampereen arkkitehtuuri- kentällä tapahtuu

Viime vuosina Tampereella on muun muassa perustettu arkkitehtuuri- ja designviikkoa järjestävä yhteistyöverkosto TAD ry sekä ryhdytty päivittämään arkkitehtuuriohjelmaa. Arkkitehti Kasmir Jolma kirjoittaa kolmevuotisesta kaudestaan TamSAFAN paikallisvastaavana.

TAMPEREEN arkkitehtuurissa tapahtuu paljon. Kaupunkikuva on voimakkaassa murroksessa, tornitaloja nousee vuosittain ja **Daniel**

Libeskindin suunnittelema Tampereen kannen areena on valmis. Voimakas väestönkasvu luo paineita uusille kaupunginosille sekä olemassa olevan rakenteen täydentämiselle ja purkamiselle.

Mitä mahdollisuuksia arkkitehteillä on vaikuttaa näihin muutosvoimiin?

Safan Tampereen paikallisosasto TamSAFA on vaikuttanut kehitykseen omalta osaltaan järjestötoiminnan ja politiikan kautta. Järjestötoiminnan vaikuttavuutta on vahvistanut nykyisten toimijoiden verkostoituminen, minkä tukemiseksi on perustettu TAD ry. Poliittisen vaikuttamisen keskeisenä työkaluna on puolestaan Tampereen päivittyvä arkkitehtuuriohjelma.

ARKKITEHTUURI- JA MUOTOILUALA VERKOSTOITUU

Tampereella on monia erilaisia arkkitehtuuri- ja muotoilualan yhdistyksiä.

Rakennusallalla Pirkanmaan rakentajat PIRA ry on toiminut pitkään rakennusalan yhdistäjänä ja poikkialaisen yhteistyön edistäjänä.

Kolme vuotta sitten Tampereen arkkitehtuurin, muotoilun, rakennusperinnön ja arkkitehtuurikasvatuksen järjestöt perustivat yhdessä TAD ry:n. Nimi tulee sanoista Tampereen arkkitehtuuri ja design, ja sen vastuulla on alusta alkaen ollut perinteisen Tampereen arkkitehtuuri- ja designviikon järjestäminen.

TamSAFA oli aktiivinen toimija yhdistyksen perustamisessa.

Aikaisemmin TAD-viikon järjestäjänä on ollut yksittäinen yhdistys, mutta nyt useiden järjestöjen yhteistyö mahdollistaa laajemman, kiinnostavamman ja vaikuttavamman tapahtumakokonaisuuden rakentamisen. Koronasta huolimatta TAD-viikko on kasvanut vuosi vuodelta, ja viikolla on ollut kymmeniä eri tahojen järjestämiä tapahtumia.

Tällaisella yhteistyöllä olisi potentiaalia myös muissa kaupungeissa. Periaatteita voisi soveltaa jopa valtakunnallisella ja kansainvälisellä tasolla.

ARKKITEHTUURIOHJELMAA PÄIVITETÄÄN

Tampereen arkkitehtuuriohjelma on valtakunnallisen arkkitehtuuripoliittisen ohjelman (apoli) paikallinen versio. Arkkitehtuuriohjelmaan kootaan Tampereen kaupunki- ja rakennussuunnittelun tavoitteita sekä keinoja niihin pääsemiseksi. Tampereen edellinen arkkitehtuuriohjelma on laadittu vuonna 2007, ja tammikuussa julkaistun uuden valtakunnallisen apolin myötä on hyvä aika päivittää myös Tampereen ohjelma.

Tampereella arkkitehtuuriohjelman päivitys käynnistettiin vuonna 2021. Tätä ennen vuodesta 2019 lähtien TamSAFA järjesti yhdessä Tampereen kaupungin kanssa useita tilaisuuksia ohjelman päivittämiseen liittyen. Tilaisuuksilla on lisätty julkista keskustelua Tampereen arkkitehtuurista ja kerätty tietoa Tampereen arkkitehtuuriohjelmaa varten. Samalla on tarjottu niin ammattilaisille kuin Tampereen asukkaille vaikuttamismahdollisuus rakennetun ympäristön tulevaisuuteen.

Useat kaupungit ovat jo laatineet oman arkkitehtuuriohjelman, ja jotkut ovat jo saaneet ensimmäisen päivityskierroksen

Koronasta
huolimatta TAD-
viikko on kasvanut
vuosi vuodelta.

valmiiksi. Päivittäminen onkin tärkeä toteuttaa, sillä nopeasti muuttuvassa maailmassa monet hankkeet ja teemat eivät ole enää yhtä relevantteja, ja samalla uusia näkökulmia tulee huomioitavaksi. Tässä työssä valtakunnallinen apoli tarjoaa hyvän lähtökohdan paikallisten ohjelmien päivittämiseksi.

TULEVAISUUS

Tampereen kaupunkikuvan muutos jatkuu, sillä suunnitteilla on nykyistäkin kunnianhimoisempia projekteja. Monipuolisille vaikuttamiskeinoille on siis varmasti tarvetta myös tulevaisuudessa.

Kolmivuotinen paikallisvastaavan tehtäväni on takana, ja nyt työssä aloittaa kokenut ja hyvin verkostoitunut arkkitehti **Leena Lusa**. Onnea uuteen tehtävään, Leena! ●

KASMIR JOLMA
Arkkitehti SAFA
TamSAFAn paikallisvastaava 2019–2021

Tuore linjapaperi: Arkkitehtien koulutus- määriä kasvatettava

Arkkitehtien koulutusmääriä on kasvatettava ja arkkitehtinimike on varattava vain yliopistotutkinnon suorittaneille, todetaan Safan uudessa osaamisen ja koulutuksen linjapaperissa.

SAFAN osaamisen ja koulutuksen linjapaperi on valmistunut.

”Arkkitehtien osaamisesta ja koulutuksesta” -nimisen paperin pääteemat ovat arkkitehdin yhteiskunnallinen merkitys, arkkitehtuurikasvatus, tutkintokoulutus, täydennyskoulutus, jatkotutkinnot ja arkkitehtuuritutkimus sekä arkkitehdin asema.

Paperin tärkeimpiä poliittisia linjauksia on arkkitehtien koulutusmäärien kasvattaminen.

”Alalla on pitkään jatkunut pula tekijöistä, meillä on käytännössä täystyöllisyys. Se näkyy sekä toimistojen arjessa että kuntasektorilla: toimistot rekrytoivat toisista toimistoista eikä kuntiin löydy päteviä hakijoita”, työryhmän sihteerinä toiminut Safan koulutuksen ja pätevyysien erityisasiantuntija **Pia Selroos** sanoo.

Arkkitehtien tarvetta on kasvattanut muun muassa ammattikuvan monimuotoistuminen. Siinä missä arkkitehdit ovat perinteisesti työllistyneet joko rakennus- tai yhdyskuntasuunnitteluun tai virkamiehiksi maankäyttö- ja rakentamissektoreille, nykyään heitä työskentelee enenevässä määrin myös muissa tehtävissä, kuten rakennuttajina, taiteilijoina, tutkijoina tai esimerkiksi tila- ja konseptisuunnittelijoina.

Yliopistojen arkkitehtuurin koulutusohjelmat ovat pyrkineet vastaamaan osaajapulaan kasvattamalla sisäänottomääriään, mutta niiden rahoitus ei ole noussut samassa suhteessa, Selroos sanoo.

”Ei ole mitenkään realistista, että aloituspaikkoja voitaisiin enää lisätä ilman merkittävää lisärahoitusta. Laadukas koulutus edellyttää resursseja, joita nyt ei ole lähellekään tarpeeksi.”

KANSAINVÄLISET OSAAJAT AVUKSI

Yksi keino arkkitehtipulan paikkaamiseen olisi Suomessa jo opiskelevien kansainvälisten osaajien hyödyntäminen, Selroos toteaa.

”Meillä on kansainväliset arkkitehtuurin maisteriohjelmat, mutta opintojen jälkeen ei ole tarjolla juurikaan tukea suomalaiseseen yhteiskuntaan integroitumiseen. Ilman kielitaitoa on vaikea saada koulutusta vastaavaa työtä. Käytännössä meidän koulutamillamme kansainvälisillä osaajilla ei ole muuta mahdollisuutta kuin lähteä muualle töihin. Se on resurssien haaskausta.”

Toinen keskeinen linjaus koskee arkkitehti-nimikettä, joka on linjapaperin mukaan varattava vain yliopistotutkinnon suorittaneille.

Arkkitehdin ammattia tai ammattinimikettä ei ole Suomessa säännelty, toisin kuin monissa muissa maissa. Silloin arkkitehdiksi voidaan valmistua eri koulutustasoilta, mutta oikeus harjoittaa ammattia tai käyttää arkkitehdin tittelä edellyttää tutkinnon lisäksi esimerkiksi harjoittelujaksoa ja ammattikoetta.

”Koska Suomessa tällaista sääntelyä ei ole, ihmisten pitää voida luottaa siihen, että arkkitehti-nimikettä käyttävä on saanut yliopistotasaisen arkkitehtikoulutuksen”, Selroos sanoo.

TEHOKASTA TYÖSKENTELYÄ

Osaamisen ja koulutuksen linjapaperin työstäminen kävi kuusihenkiseltä työryhmältä harvinaisen sujuvasti, Selroos kehuu, ja listaa hyväksi osoittautuneita käytäntöjä:

”Sovimme heti alkuun, etteivät kokoukset saa kestää yli tuntia. Kokoon-

”

Käytännössä meidän
kouluttamillamme
kansainvälisillä
osaajilla ei ole muuta
mahdollisuutta kuin
lähteä muualle töihin.

nuimme pelkästään etänä, mutta tapaamisia oli usein. Tunnistimme kokonaisuudesta kuusi pääteemaa, ja jokainen sai vastuulleen oman alueen. Aina tapaamisen päätteeksi sovimme ‘kotitehtävistä’, ja seuraavan kokouksen alussa kävimme läpi, mitä kukin oli yhteiseen paperiin lisännyt.”

”Näkemyksiä oli paljon ja ne saattoivat olla erilaisia, mutta missään vaiheessa ei tuntunut, että ne olisivat vastakkaisia. Prosessi oli hyvin keskusteleva.”

Osaamisen ja koulutuksen linjapaperia valmistelleeseen työryhmään kuuluivat Selroosin lisäksi **Petri Aarnio, Eva Geitel, Sanna Rossi, Mika Savela** sekä **Eeva Korhonen** Safan hallituksesta. ●

SILJA YLITALO

Suomen Arkkitehtiliiton linjauksia

Kohti kestävä
rakennettua ympäristöä

SAFA
Suomen Arkkitehtiliitto

Suomen Arkkitehtiliiton linjauksia

Arkkitehtien osaamisesta
ja koulutuksesta

SAFA
Suomen Arkkitehtiliitto

2021

Safan linjapaperit löytyvät
osoitteesta
safa.fi/vaikutamme/

Linjapaperi kertoo järjestön mielipiteen

Safassa valmistellaan parhaillaan liiton kolmatta linjapaperia. Varapuheenjohtaja Noora Laak kertoo, mihin linjapapereita tarvitaan ja miten niihin voi vaikuttaa.

SAFAN ensimmäinen, ilmastonmuutokseen liittyvä linjapaperi ”Kohti kestävä rakentamista” valmistui reilu vuosi sitten. Koulutuksen ja osaamisen paperi esiteltiin joulukuussa, ja parhaillaan valmistellaan kolmatta linjapaperia, joka käsittelee arkkitehtuurikilpailuja.

Mihin linjapapereita tarvitaan ja miksi juuri nyt, Safan hallituksen varapuheenjohtaja **Noora Laak**?

”Linjapaperissa määritellään järjestön keskeiset linjat johonkin tiettyyn asiaan. Ne ovat ensisijaisesti järjestön sisäinen työkalu, jotain jonka äärelle voidaan koontua ja miettiä, mitä mieltä jostakin asiasta ollaan”, Laak sanoo.

Safan strategioissa on haluttu lisätä sekä yhteiskunnallista vaikuttavuutta että läpinäkyvyyttä ja lähestyttävyyttä, Laak toteaa.

”Linjapaperityöskentelyssä molemmat tavoitteet yhdistyvät.”

HALLITUS HYVÄKSY

Aiemmin muun muassa Aalto-yliopiston ylioppilaskunnassa ja Suomen ylioppilaskuntien liiton hallituksessa toimineelle Laakille linjapaperit ovat tuttu työkalu ylioppilaskuntapolitiikasta.

”Siellä käydään veristä kamppailua siitä, mitä tavoitteita ajetaan. Safassa linjapaperityöskentelyä ei käynnistetty isojen linjojen muuttamiseksi, vaan taroituksena oli tehdä keskeiset linjat ja

vaikuttamisen kohteet näkyviksi liiton toimijoille ja toivottavasti myös jäsenille.”

Monissa järjestöissä linjapaperit hyväksyy liittovaltuusto tai vastaava ylin päättävä elin. Safassa ne ovat hallituksen papereita: hallitus nimittää valmistelevat työryhmät ja hyväksyy valmiit linjapaperit, jotka viedään liittovaltuustolle tiedoksi.

Safassa tätä on pidetty joustavampana tapana kuin papereiden valmistelu liittovaltuustossa, etenkin kun tarkoitus ei ollut luoda uusia linjoja vaan kirjata ylös jo aiemmin määritellyt tavoitteet, Laak sanoo.

”Mutta tämänkin voivat aktiiviset liittovaltuutetut tietysti muuttaa, jos haluavat.”

PARANNUS ENTISEEN

Entä jos kokee, ettei paperin sisältö vastaa omaa näkemystä? Miten linjapapereihin voi vaikuttaa?

Valmisteluvaiheessa kommentteja pyydetään laajasti myös valmistelevan työryhmän ulkopuolelta, esimerkiksi toimikunnista, Laak kertoo. Myös itseään – tai kaveriaan – voi ehdottaa työryhmään mukaan.

”Jos on hyvin tyytymätön johonkin linjaukseen, voi olla yhteydessä omaan liittovaltuutettuun tai suoraan hallituksen jäseneseen. Toiveena on, etteivät paperit jää pöytälaatikkoon, vaan niitä tarkastellaan uudelleen tilanteiden muuttuessa.”

Esimerkiksi vuonna 2020 työstettyä ilmastolinjapaperia jo päätetty alkaa päivittää.

Laakin mielestä linjapaperit ovat iso parannus entiseen verrattuna.

”Jollei liiton linjoista ole mustaa valkoisella, niihin on vaikea myöskään vaatia muutosta.” ●

SILJA YLITALO

Ovesi haastavissa
olosuhteissa

MUOVILAMI OY
Hygieenisistä LAMI-ovia yli 50 vuoden
kokemuksella ja ammattitaidolla
www.lamidoors.com

Pääsuunnittelijan pätevyystentti 19.4.

Rakennus-, LVI- ja kiinteistöalan henkilö-pätevyydet FISE Oy:n pätevydentoteamijärjestelmään kuuluva pääsuunnittelijan valtakunnallinen tentti järjestetään Helsingissä, Oulussa ja Tampereella tiistaina 19.4.2022 klo 13.00–16.00. Tentin järjestelyistä vastaa Suomen Arkkitehti-liitto SAFA. Järjestelyissä huomioidaan COVID-19-tilanteen edellyttämät turvallisuusvaatimukset.

Tentti on tarkoitettu kaikille niille pääsuunnittelijan pätevyyttä hakeville, jotka eivät voi korvata pätevyyttä kokemuksella. Tentti koostuu kuudesta kysymyksestä. Tavanomaisen vaativuusluokan pätevyyteen tähtäävillä on omat tenttikysymykset.

Tarkemmat tiedot tentin suorittamisesta, tenttikysymyspankki ja kirjallisuusluettelo suositeltavasta kirjallisuudesta sekä pääsuunnittelijan pätevyyden toteamisen edellytykset löytyvät Safan verkkosivujen koulutusosiosta.

Hyväksytysti suoritettu tentti on voimassa 5 vuotta.

Tentin hinta on 195 euroa + alv 24 %. Ilmoittaudu tenttiin perjantaihin 8.4.2022 mennessä osoitteessa safa.fi tai sähköpostitse koulutus@safa.fi. Muistathan ilmoittaa yhteystietosi, laskutusosoitteesi ja tenttipaikkakunnan. Tentin järjestämisen edellytyksenä ko. paikkakunnilla on, että ilmoittautumisia tulee vähintään viisi.

Seuraava pääsuunnittelijan valtakunnallinen pätevyystentti järjestetään 18.10.2022.

Lisätietoja: safa.fi tai pätevyyslautakunnan sihteeri Pia Selroos, pia.selroos@safa.fi, p. 041528 2952

Liittovaltuusto aloitti kautensa

Suomen Arkkitehtiliiton hallituksen puheenjohtajana jatkaa Henna Helander, hallitukseen viisi uutta jäsentä.

VIIME syksyn vaalissa valitut liittovaltuustetut aloittivat kolmivuotisen kautensa joulukuussa. Hallituksen puheenjohtajana jatkaa vuonna 2022 **Henna Helander** ja liittovaltuuston puheenjohtajana aloittaa **Jonna Taegen**. Liittovaltuuston varapuheenjohtajaksi kolmivuotiskaudelle valittiin **Tuomo Hahl**. Liittovaltuuston ja hallituksen sihteerinä jatkaa Safan pääsihteeri **Paula Huotelin**.

Liittovaltuusto vahvisti vaalivaliokunnan ehdotuksen Safan hallituksen kokoonpanosta. Varapuheenjohtajana jatkaa **Noora Laak**, ja toisena varapuheenjohtajana aloittaa **Inari Virkkala**. Hallitukseen valittiin viisi uutta jäsentä vuodeksi 2022: **Janne Pihlajaniemi, Juha Päättalo, Mari Virtanen, Asko Takala** ja **Raine Vihelmaa**. Edelliseltä kaudelta hallituskautaan jatkavat **Mona Schalin, Rosemarie Schnitzler, Sami Vikström** ja **Verna Hahtola**.

Kokouksessa kuultiin liittovaltuuston ja valiokuntien puheenjohtajien katsaukset. Safan erityisasiantuntija **Pia Selroos** esitteli osaamisen ja koulutuksen linjapaperin. Linjapaperien tarkoituksena on selkeyttää liiton vaikuttamistyötä sekä tarjota jäsenille perusteltuja kantoja ja taustaa yhteiskunnalliseen keskusteluun. Jo aiemmin on laadittu kestävän rakentamisen linjapaperi, ja arkkitehtuurikilpailujen linjapaperi on parhaillaan työn alla.

Viestintäasiantuntija **Päivi Virtanen** esitteli toimiston ja viestintätyöryhmän valmisteleman viestintästrategian, jossa linjataan viestinnän painopisteitä seuraavalle kolmelle vuodelle. Keskeisenä linjauksena on Arkkitehtiutisten ilmestymistahdin harventaminen kuuteen vuosittaiseen numeroon, minkä myötä voidaan parantaa viestinnän monikanavaisuutta ja suunnitelmallisuutta.

Tulevaisuusryhmän alustuksen pohjustamana päästiin ryhmissä pohtimaan Safan vuoteen 2025 ulottuvan strategian päivittämistä muun muassa vaikuttamisen, jäsenpalvelun ja viestinnän näkökulmista. Ehdotus strategian päivittämiseksi vietään kevään liittovaltuustoon.

Kokouksessa tehtiin kaksi aloitetta. Hesa-Safa esitti aloitteessaan, että liiton luottamusorganisaation toimivuutta tulisi tarkastella. Arkkitehtiopiskelijat-ryhmän aloitteessa peräänkuulutettiin vaaliaika-
taulua koskevia sääntömuutoksia siten, että jäseneksi hyväksyminen olisi mahdollista nykyistä lähempänä vaalien ajankohtaa. ●

PÄIVI VIRTANEN

Valiokuntien kokoonpanot

Liittovaltuustossa valittiin jäsenet myös eettiseen ja vaalivaliokuntaan. Eettisen valiokunnan tehtävänä on valvoa liiton toimielinten toimintaa ja käsitellä esimerkiksi jäsenten välisiä kollegiaalisuuskysymyksiä. Vaalivaliokunta tekee muun muassa ehdotuksen Safan hallituksen jäsenistä liittovaltuustolle ja toimikuntien kokoonpanosta hallitukselle.

Eettinen valiokunta 2022:

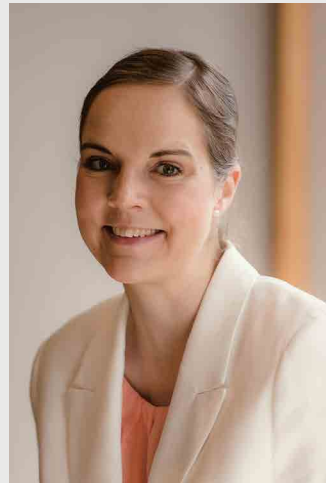
Laura Larikka, Markku Kaila, Elizaveta Parkkonen, Roy Mänttari, Jonna Taegen, Otto Haarala Toivola (pj), Aaro Artto, Leena Holmila, Johanna Hyrkäs, Petteri Littu.

Vaalivaliokunta 2022–24:

Pauliina Saarinen, Salla Hoppu, Jussi Vuori, Eva Geitel, Riikka Kuittinen, Noora Koskivaara, Juuso Pajukko, Panu Latvala, Maria Ahokas ja Viivi Kotila.

Enemmän arkkitehteja kentälle

Safan liittovaltuuston uusi puheenjohtaja Jonna Taegen haluaa nostaa esiin koulutuksen ja ilmastoasiat.

SEURAAVAT kolme vuotta Safan liittovaltuustossa puhetta johtaa ensimmäisen kauden liittovaltuutettu **Jonna Taegen** Eko-Safa -ryhmästä.

Kuka olet, Jonna Taegen?

Olen arkkitehti, minulla on siskoni **Kian** kanssa oma toimisto Taegen Arkkitehdit Helsingissä. Itse asun tällä hetkellä Turussa. Meillä on parhaillaan käynnissä erilaisia sote- ja kiinteistöihin liittyviä muutostyöprojekteja. Toimisto on vanhempiemme perustama – hekin ovat arkkitehteja, samoin isoisäni.

Lisäksi teen väitöskirjaa Aalto-yliopistossa. Tutkin, miten pieniä taajamia voi kehittää niin, että ne pysyvät toimivina ja elinvoimaisina, vaikka ihmiset vähenevät. Ohjaan myös yhdyskuntasuunnittelun kandidoita, mitä kautta olen päässyt näkemään, mitkä asiat puhuttavat ja kiinnostavat erityisesti nuoria arkkitehtiopiskelijoita.

Olen toiminut pitkään aktiivina Eko-Safassa, sen johtokunnassa ja puheenjohtajana. Olen ollut myös Safan hallituksessa ja erilaisissa toimikunnissa, kuten koulutus- ja tutkimustoimikunnassa. Olin yllättynyt ja otettu, kun minua ehdotettiin liittovaltuuston puheenjohtajaksi.

Mihin Safan mielestäsi pitäisi vaikuttaa?

Itse nostaisin esiin koulutuksen ja ilmastonmuutoksen. Opiskelijamääriä pitäisi lisätä ja saada enemmän arkkitehteja kentälle, ja myös jatkokoulutus ja

pätevyydet ovat tärkeitä. Ilmastotietoista suunnittelua ja kestävä kehitys voisi tuoda kouluissa vahvemmin esille.

Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030 eli jo kahdeksan vuoden kuluttua. Nyt on aika toimia ja miettiä, millä keinoilla tavoitteisiin päästään. Haluaisin, että asiaan lähdettäisiin oikeasti reagoimaan tällä liittovaltuustokaudella.

Olisi tärkeää että korjausrakentamisen arvostus ja merkitys kasvaisi, ja se nähtäisiin tasa-arvoisena uudisrakentamisen rinnalla. Ilmastonmuutoksen hillitsemisen lisäksi on varauduttava siihen, että ilmasto väistämättä muuttuu, mikä vaikuttaa myös suunnitteluun.

Mitkä asiat ovat itsellesi tärkeitä Safassa?

Toivoisin, että Safan toimintaan saataisiin innostettua mukaan lisää aktiivisia jäseniä ja mahdollisesti myös niitä, jotka eivät vielä kuulu Safaan. Olen iloinen, että nuorten arkkitehtien määrä on Safassa viime vuonna kasvanut merkittävästi.

Meillä on paljon jäseniä Helsingissä, mutta myös muualla Suomessa. Korona-aikana, kun on ollut etäkokouksia, toimintaan on voinut osallistua tasapuolisemmin ympäri Suomea. Olisi kiva jos se pysyisi, ja voitaisiin jalkautua toiminnassa enemmän myös pääkaupunkiseudun ulkopuolelle. ●

SILJA YLITALO

Olisi tärkeää että korjausrakentamisen arvostus ja merkitys kasvaisi, ja se nähtäisiin tasa-arvoisena uudisrakentamisen rinnalla.

Olemme arkkitehtitoimistoihin erikoistunut helsinkiläinen tilitoimisto.

Autamme talouden prosessien suunnittelussa myös erillisenä palveluna.

Tiliamppari Oy on yhdistynyt osaksi Aallon Groupia - palvelut jatkuvat ennallaan entistä paremmilla resursseilla.

Sähköistä taloushallinto kanssamme!

TILITOIMISTO A-PALVELU OY

www.apalvelu.fi

+358 10 336 6030

tilitoimisto@apalvelu.fi

Arkkitehtipäivät järjestettiin livenä viimeksi vuonna 2019 Helsingin Bio Rexissä. Kuva iltajuhlasta Pasilan veturitalleilta.

Kuopion Arkkitehtipäivillä puhutaan kaupunki- arkkitehtuurista

SAFAN vuoden päätapahtuma, Arkkitehtipäivät, järjestetään perjantaina 6.5. Kuopion Musiikkikeskuksessa.

Pääseminaarissa pureudutaan erityisesti kaupunkiarkkitehtuuriin ja kaupunkikudokseen, jotka muokkaavat ympäristöämme. Seminaarissa painottuu keski suurten suomalaisten kaupunkien näkökulma. Pandemiatilanteen salissa tapahtuma pyritään järjestämään lähitapahtumana, mutta perjantain seminaari striimataan myös verkossa.

Mikä on kaupunkiarkkitehtuurin rooli tulevaisuuden haasteissa? Miksi puhua kaupunkisuunnittelun ohella kaupunkiarkkitehtuurista, ja minkälaisin mallein kaupunkiarkkitehtuuria on alan tutkimuksessa jäsenetty? Puhujina kuullaan muun muassa kaupunkisuunnitteluteoreetikko **Leo Kososta**, Tampereen joukkoliikennekaupunkia suunnitellutta **lina Laakkosta** ja pitkän linjan kaupunginarkkitehti **Ilkka Halista**. Lisäksi kuullaan ulkomainen keynote-puheenvuoro, joka vahvistuu myöhemmin.

Pääseminaarissa jaetaan Wuorio-palkinto parhaasta diplomityöstä, ja iltajuhlissa Kuopion kaupungintalolla julkistetaan SAFA-palkinto sekä Otto-livari Meurman -palkinto.

Torstain etkoilla tutustutaan Kuopion keskustan eri osiin lyhyillä kävely-opastuksilla ja tavataan kollegoja paikallisen arkkitehti-taitelijaparin Palad Showroomissa. Lauantaina on luvassa keskustelutilaisuus ja ekskursioita ajankohtaisiin kohteisiin.

Tarkempi ohjelma julkaistaan Safan verkkosivuilla ja ilmoittautuminen käynnistyy maaliskuussa. Arkkitehtipäivät järjestetään Safan toimiston ja Savon Safan yhteistyönä. ●

PÄIVI VIRTANEN

SAFA- ja Otto-livari Meurman -palkintoehdokkaista haetaan

Suomen Arkkitehtiliiton SAFA-palkinto jaetaan Arkkitehtipäivillä 6.5.2022.

Sääntöjen mukaan palkinto myönnetään ”tunnustuksena maamme kunnalle tai muulle julkiselle tai yksityiselle yhteisölle tai yritykselle, joka esimerkillisellä tavalla on toiminut hyvän suunnittelun edellytysten ja tulosten aikaansaamiseksi. Palkinto annetaan toiminnasta, joka merkittävällä tavalla on edistänyt tarkoituksenmukaista ja hallittua yhdyskuntakehitystä ja hyvän elinympäristön syntymistä.”

Ehdotuksia SAFA-palkinnon saajaksi voivat tehdä kaikki Suomen kansalaiset ja yhteisöt.

Ehdotuksiin tulee liittää riittävät perustiedot ja perustelut, ja ne tulee toimittaa perjantaihin 20.3.2022 mennessä osoitteella koulutus@safa.fi tai Suomen Arkkitehtiliitto, Malminkatu 30, 00100 Helsinki.

Palkintolautakunta koostuu Suomen Kuntaliiton, Safan ja ympäristöministeriön edustajista. Lautakunnan puheenjohtajana toimii Safan varapuheenjohtaja Inari Virkkala. Lisätietoja antaa palkintolautakunnan sihteeri, Safan erityisasiantuntija Pia Selroos, pia.selroos@safa.fi tai puh. 041 528 2952.

Safa jakaa Arkkitehtipäivillä myös Otto-livari Meurman -palkinnon.

Palkinnon tarkoituksena on lisätä kiinnostusta suomalaiseen yhdyskunta- ja kaupunkisuunnitteluun. Se jaetaan tunnustuksena arkkitehdille tai arkkitehtiryhmälle, joka on merkittävästi vaikuttanut hyvän elinympäristön luomiseen.

Palkinnon myöntämisen perusteena voi olla arkkitehtonisesti ja toiminnallisesti korkeatasoinen kaupunkisuunnittelukohde tai sarja kohteita, pitkäjänteinen toiminta innovatiivisen ja laadukkaan yhdyskuntasuunnittelun hyväksi, urauurtava yhdyskunta- tai kaupunkisuunnitteluun liittyvä tutkimus-, kehitys- tai opetustoiminta tai ansiokas elämäntyö alueiden käytön suunnittelun parissa.

Perustellut ehdotukset tulee toimittaa 11.4.2022 mennessä osoitteeseen Suomen Arkkitehtiliitto SAFA/Katri Laakso, Malminkatu 30, 00100 Helsinki tai sähköpostitse katri.laakso@safa.fi. Palkinnon saajan valitsee ehdotusten joukosta Safan hallituksen nimeämä lautakunta.

Lisätietoja, säännöt ja tiedot aiempina vuosina palkituista löytyvät Safan verkkosivuilta.

Ympäristösertifikaatti 3A-toimijoille

Arkkitehtuurin tiedotuskeskus Archinfor, Safan ja Arkkitehtitoimistojen liitto ATL:n muodostama 3A-työyhteisö on saanut Ekokompassi-sertifikaatin. Sertifikaatin saaminen edellytti alkukartoitusta, tavoitteiden asettamista ja toimenpiteiden laa-
timista sekä ulkopuolista auditointia.

3A-työyhteisön toiminnan ekologista kestävyttä tarkasteltiin Ekokompassi-nimisen ympäristöjärjestelmän avulla. Sen pohjalta 3A-toimijat rakensivat ympäristöohjelman, jonka tavoitteena on pienentää toiminnan ympäristövaikutuksia.

Organisaatiot sijaitsevat samoissa toimitiloissa Helsingin Malminkadulla,

joten yhteisen ympäristöohjelman rakentaminen oli perusteltua. Ohjelman tavoitteet ja toimenpiteet koskevat esimerkiksi jätteiden tehokkaampaa kierrättämistä, sähkönkulutuksen vähentämistä ja kasvispainotteisia kokoustarjoiluja.

Ympäristöohjelman myötä 3A:n organisaatiot sitoutuvat kehittämään omaa toimintaansa mahdollisimman vähän ympäristöä kuormittavaksi. Yksikään yritys ei voi enää sivuuttaa ilmastonmuutoksen hillitsemisen vaatimia muutoksia, sanotaan toimijoiden yhteisessä tiedotteessa.

Ohjelman avulla 3A-yhteisö haluaa nostaa keskusteluun ympäristövastuun teemoja ja haastaa muita arkkitehtuurin alan toimijoita mukaan systemaattiseen ympäristötyöhön.

Maaliskuun 3A Talks -keskustelun aiheena rakennettu kulttuuriympäristö ja KRL

3A Talks on Suomen Arkkitehtiliiton, Arkkitehtuurin tiedotuskeskuksen ja Arkkitehtitoimistojen liiton yhdessä järjestämä tapahtumasarja, jossa joka kuukauden toisena tiistaina keskustellaan alan ajan-
kohtaisista aiheista.

Maaliskuun tilaisuuden aiheena 8.3. on rakennettu kulttuuriympäristö ja KRL. Keskustelussa tarkastellaan lakiuudistuksen vaikutuksia rakennetun ympäristön asiantuntijoiden näkökulmista.

Seuraavassa keskustelussa 12.4. teemana on kestävyys, 10.5. arkkitehtitoimistot ja 14.6. uusi arkkitehtuuripoliittinen ohjelma.

Tilaisuudet järjestetään verkossa ja ne ovat kaikille avoimia.

Regionalismi ja ilmastonmuutos -seminaari Ylläksellä

Lämpimästi tervetuloa Eko-Safan, Lapin Safan, Pohjois-Suomen Safan ja Jeesjeesgood-kollektiivin yhdessä järjestämään Regionalismi ja ilmastonmuutos -seminaariin lauantaina 23. huhtikuuta Ylläksen Äkäslompolossa.

Ilmastonmuutoksen vaikutukset näkyvät globaalisti, alueellisesti ja paikallisesti hyvin eri tavoin. Paikallisten suunnitteluratkaisujen merkitys korostuu ilmastonmuutoksen hillinnässä ja ilmastonmuutokseen sopeutumisessa.

Seminaarin yhteydessä voi tutustua Jeesjeesgood-kollektiivin *Paikan kasvot* -näyttelyyn, joka on esillä luontokeskus Kellokkaan Meän Galleriassa koko huhtikuun ajan.

Ylläkselle on hyvät juna-, linja-auto-, lento- ja maantieteyhteydet. Seminaari on kaikille avoin ja maksuton.

Regionalismi ja ilmastonmuutos -seminaari
23.4. Äkäshotellin auditoriossa, Äkäsentie 10,
95970 Äkäslompolo. Lisätietoja seminaarin
ohjelmasta osoitteessa
safa.fi/osasto/eko-safa.

Villa Oivala

Oivalan kesäviikkojen hakuaja käynnissä

Safan jäsenillä on mahdollisuus viettää kesäinen viikko Villa Oivalassa Villin saarella Helsingin edustalla. Hakuaja on 18.2.–18.3.2022. Tilat vuokrataan jäsenistön käyttöön juhannukseksi to–su sekä viikoiksi 25–36. Vuokra yhdeltä viikolta ja juhannukselta (to–su) on 970 €.

Tarkemmat tiedot tiloista, vuokraajat, hinnasto sekä hakemuslomake ja -ohjeet löytyvät Safan verkkosivuilta.

Lisätietoja: Isännöitsijä Jyri Haukkavaara
Jyri.Haukkavaara@a6oy.fi, 043 211 4211.

Pienoismallitoimisto HELIÖVAARA
www.jaakkoheliovaara.fi
050 4337 499
CNC-työstöt, 3D-tulostus

Työelämän arkkitehtiraati on silta Safan ja TEK:n välissä

Työelämän arkkitehtiraati TAR:n tärkeänä tehtävänä on valvoa Safa–TEK-yhteistyösopimuksen toteutumista ja seurata arkkitehtialan työmarkkinaneuvotteluja. TAR kokoaa arkkitehtikuntaa tekemään aloitteita arkkitehtien työelämäkysymyksistä.

SAFAN palkansaaja-asemassa olevat jäsenet ovat voineet vuodesta 2008 lähtien liittyä maksutta Safan lisäksi myös Tekniikan akateemiset TEK:n jäseneksi, Safa–TEK-kaksoisjäseneksi.

Monet ovatkin tarttuneet mahdollisuuteen: kaksoisjäseniä on nyt yhteensä 1243, yli kolmasosa Safan varsinaisista jäsenistä. Arkkitehdit ovat seurantakyseilyn mukaan hyödyntäneet TEK:n palveluista aktiivisimmin työsuhdeneuvontaa ja koulutuksia, kuten työelämään liittyviä webinaareja.

Yhteistyösopimuksen mukaan TEK hoitaa palkansaaja-arkkitehtien työsuhte-edunvalvonnan yhteistyössä Ylemmät toimihenkilöt YTN:n ja Akavan kanssa, ja Safa vastaa arkkitehtikunnan ammatillis-aatteellisista asioista. Palvelujen kehittämisestä järjestöt vastaavat yhdessä.

TAR SEURAA ARKKITEHTIEN TYÖELÄMÄÄ

Arkkitehtien äänen kuulumisesta TEK:ssa huolehtii työelämän arkkitehtiraati TAR. Kolmen vuoden välein vaaleilla valittavan TAR:n johtokunnan sihteerinä toimii TEK:n asiamies **Tuula Aaltola**.

Johtokunnan tehtäviin kuuluu toimia yhdyssiteenä Safan ja TEK:n välillä. TEK:n edunvalvontavaliokunnat ja hallitus kuulevat arkkitehtiraatia tehdessään arkkitehteja koskevia työmarkkinapäätöksiä. Osa TAR:n johtokuntalaisista osallistuu lisäksi TEK:n valiokuntien työskentelyyn.

”Kuulostelomme, mitä eri sektoreilla toimivien arkkitehtien työelämään kuuluu, seuraamme työmarkkinatilannetta ja työmarkkinakierrosten etenemistä sekä valvomme, että Safa–TEK-yhteistyösopimus toteutuu käytännössä”, TAR:n puheenjohtaja **Noora Koskivaara** kertoo.

”Lisäksi järjestämme infotilaisuuksia jäsenille TEK:n palveluista. On tärkeää, että arkkitehdit löytävät TEK:n tarjoamat mahdollisuudet.”

Opiskelijoita ja vastavalmistuneita varten päivitetään muun muassa Matkaopas työelämään -julkaisua, jota on tarkoitus uudistaa tämän vuoden aikana.

ARKKITEHTISUUNNITTELUALALLE SYNTYI UUSI TES

Arkkitehtisuunnittelualalle saatiin tammikuussa uusi, vuoden 2023 loppuun saakka voimassa oleva työehtosopimus. YTN:n tiedotteen mukaan alalla on nyt mahdollista ensimmäistä kertaa sopia palkankorotuksista paikallisesti. Menettelytavan onnistumista tullaan seuraamaan.

Sopimuksessa ensimmäisen vuoden palkankorotukset ovat kustannusvaikutukseltaan 1,8 prosenttia. Jollei työnantaja pääse sopuun palkkaratkaisusta luottamusmiehen tai henkilöstön kanssa, työnantaja maksaa maaliskuun alusta alkavalla palkanmaksukaudella jokaiselle vähintään 0,9 prosentin palkankorotuksen ja lisäksi 0,9 prosenttia työpaikkakohtaista erää, jonka työnantaja saa jakaa parhaaksi katsomallaan tavalla.

Toisen vuoden palkkaratkaisusta sovi- taan ensi syksynä.

Korona-aikana myös arkkitehdit ovat siirtyneet ainakin osittain etätööhön. Vaikka työehtosopimukseen ei kirjattu uusia etätööhön liittyviä ohjeistuksia, sopimuslavalavastaava Tuula Aaltola kehottaa YTN:n tiedotteessa myös arkkitehteja käymään työpaikoillaan keskustelua yhteisistä etätöiden pelisäännöistä.

Neuvottelut valtio-, kunta- ja yliopistosektorilla työskentelevien työ- ja virkaehtosopimuksista ovat käynnissä. Neuvotteluissa palkansaajapuolen, myös arkkitehtien, pääsopijajärjestönä toimii Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO. ●

PÄIVI VIRTANEN

TAR:n vuosikokous järjestetään Teamsissa 15.3.2022 klo 16.00, ja siellä muun muassa esitellään maaliskuussa julkaistavan TEK:n työmarkkinakyselyn tulokset. Kokoukseen ovat tervetulleita kaikki Safa-TEK -kaksoisjäsenet. Kokouskutsu lähetetään Safan jäsentiedotteessa.

Kahden liiton edut yhdellä maksulla

Safa–TEK-kaksoisjäsen voi hyödyntää Safan jäsenetujen lisäksi myös valtaosaa TEK:n tarjoamista jäseneduista.

TEK:n juristien puoleen voi kääntyä erilaisissa työlainsäädäntöön liittyvissä tilanteissa – apua kaivataan usein muun muassa työsuhteen laatimiseen tai irtisanomisen tai lomautuksen uhatessa.

Yrittäjäksi aikoville on tarjolla neuvontapalvelua yrityksen perustamisesta, yrittäjän työttömyysturvasta ja työoikeudellisista asioista. Kaksoisjäsenten käytössä ovat myös sähköiset VirtuaaliLakimies- ja eLakimies-palvelut.

TEK järjestää vuosittain satoja tapahtumia: jäseniltoja, opiskelijoiden tilaisuuksia, koulutuksia, webinaareja ja valmennuksia. Urailloissa käsitellään muun muassa työuraan, työnhakuun ja työelämässä jaksamiseen liittyviä teemoja. TEK:n uravalmentajat tarjoavat myös henkilökohtaista ura- ja työnhakua- lommennusta.

Kaksoisjäseneksi liittyy Safan verkkosivuilta löytyvällä lomakkeella.

Osa Safan toiminnasta on menneestä maailmasta

Safan julkaisut, toimitilat ja Kiljavan ylläpito eivät vastaa tämän päivän vaatimuksia.

Hyvät arkkitehtiliiton luottamushenkilöt ja jäsenet.

Haluan tuoda pitkäaikaisena liiton luottamushenkilönä ja kaksinkertaisena liittovaltuustovaalien ääniharavana vielä kerran ääneni kuuluviin liiton talouden tervehdyttämiseksi.

Toimiessani hallituksen jäsenenä liittovaltuustokausilla 2013–2015 ja 2019–2021 olen alusta asti puhunut ja kirjoittanutkin liiton profiilin ”maallistamisen” puolesta. Väitetyt elitismin ylläpitämiseksi liitolla on toimintoja, joiden ”korjausvelka” on kasvanut kohtuuttomaksi. Onko niin, että läheltä katsoen nämä jäävät huomaamatta ja aika on jo ajanut ohitse?

Julkaisut, toimitilat ja Kiljavan ylläpito eivät vastaa tämän päivän vaatimuksia eivätkä kehitystä. Kun kehityksen suunta on nähty ja todettu, miksi näiden kohdalla vieläkin jatketaan

tekohengitystä vanhentuneiden rakenteiden hengissäpitämiseksi? Jos taloutta joudutaan korjaamaan aina keskusteluun nousseella jäsenmaksujen nostolla, liiton alasajo on jo alkanut.

Koska printtimedian kysyntä laskee jatkuvasti jyrkästi alaspäin, se heijastuu mainostuloihin dramaattisesti, sillä mainosala ainakin osaa reagoida ennakolta kehitykseen. Liiton on viipymättä luotava uusi julkaisustrategia puhtaalta pöydältä mediakehityksen mukaiseksi. Yhdistetään Arkkitehti-lehti ja Arkkitehti-uutiset yhdeksi jatkuvasti ilmestyväksi avoimeksi verkkolehdeksi. Arkkitehtilehti korvataan vuosittain julkaistavalla laadukkaalla printtijulkaisulla, joka voisi toimia esimerkiksi lahjakirjana.

Safan näkyvyyden ja avoimuuden lisäämiseksi luovutaan vanhakantaisista vuokratuista toimistotiloista ja hankitaan sijoituksilla arvopaikalta oma showroom, joka sisältää joustavat näyttely-, kahvila- ja kokoustilat sekä mahdollisuuden nykyaikaiseen toimistotyöhön pääsääntöisen etätyön ohella.

Kiljavan sijainti ja kiinteistön tilanne eivät kohtaa. Harmillista, että rakennusala edustava taho ei pysty

hyödyntämään omistamansa kiinteistön mahdollisuuksia. Safan talouden turvaamiseksi Kiljava on siirrettävä ulkopuoliselle kehittäjälle, niin että maapohja jää kuitenkin Vähäkallion lahjakirjan mukaisesti Safalle.

Nyt kun olen jäänyt Safan luottamustehtävistä kokonaan eläkkeelle, näillä kehittäville ajatuksilla toivon nykyisille luottamushenkilöille ja toimiston väelle viisautta puuttua epäkohtiin Safan toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi. ●

ESA KAUPPI
Arkkitehti SAFA

KOMMENTTI

Ammattilehtien lukijoille painettu lehti on edelleen tärkein

Aikakausmedian viime vuonna tekemä kyselytutkimus ammatti- ja järjestölehtien lukemisesta osoitti, että printtilehti on kaikissa ikäryhmissä edelleen ylivoimaisesti suosituin tapa kuluttaa ammatti- ja järjestömedioita.

Yli 12 000 vastaajasta 81 prosenttia kertoi lukevansa oman alan tai järjestön uutisia tai juttuja mieluiten joko painetusta lehdestä tai pääasiassa painetusta lehdestä, mutta sähköisellä tiedolla täydennettyinä.

Lehden tai järjestön nettisivuilta uutisia tai juttuja luki mieluiten vain kuusi prosenttia vastaajista, myös nuoremmissa ikäluokissa.

Jotta verkossa julkaistavat jutut löytävät lukijoiden luo, vaaditaan aivan

erilaisia panostuksia markkinointiin ja sisällöntuotantoon kuin painetussa lehdessä. Harvalla järjestöllä on sellaiseen varaa.

Printtilehtien kuolemasta on puhuttu pitkään, mutta niillä on edelleen paikkansa. Aikakausmedian tutkimuksen mukaan järjestö- ja ammattilehtien lukeminen kasvoi korona-aikana 20 prosenttia, ja myös osa painetuista aikakauslehdistä on lisännyt tilaajamääriään. Kantar Oy:n mediatutkimuksen mukaan ilmoitusmyynti ammatti- ja jäsenlehtien printtilehdissä kasvoi viime vuonna, joten kovin dramaattisesta laskusta ei niiden osalta voi tällä hetkellä puhua.

Mediamailman muutos on silti tosiasia. Kilpailussa verkkoa vastaan

painetuilta lehdistä odotetaan laatua, eikä pelkällä printillä enää pärjää, vaan rinnalle tarvitaan myös muita kanavia. Kustannukset kasvavat, resurssit eivät.

Suuri osa järjestöistä onkin 2000-luvulla vähentänyt painettujen lehtiensä määrää, niin myös Safa. Arkkitehti-uutiset ilmestyy tänä vuonna kuusi kertaa viime vuoden yhdeksän sijaan, Arkkitehti-lehtien numeroita on jo aiemmin nipistetty viiteen. ●

SILJA YLITALO
Arkkitehti-uutisten
toimitussihteeri

HYÖDYNÄ TUNTUVAT ETUSI ASUNTOLAINASSA

Liiton jäsenelle Danske Bankin asuntolaina ilman toimitusmaksua ja järjestelypalkkiota, jolloin säästät esimerkiksi 200 000 euron lainassa 1200 euroa.*

UUTTA! Tutki kotisi ympäristökestävyys osoitteessa kestavakoti.fi.

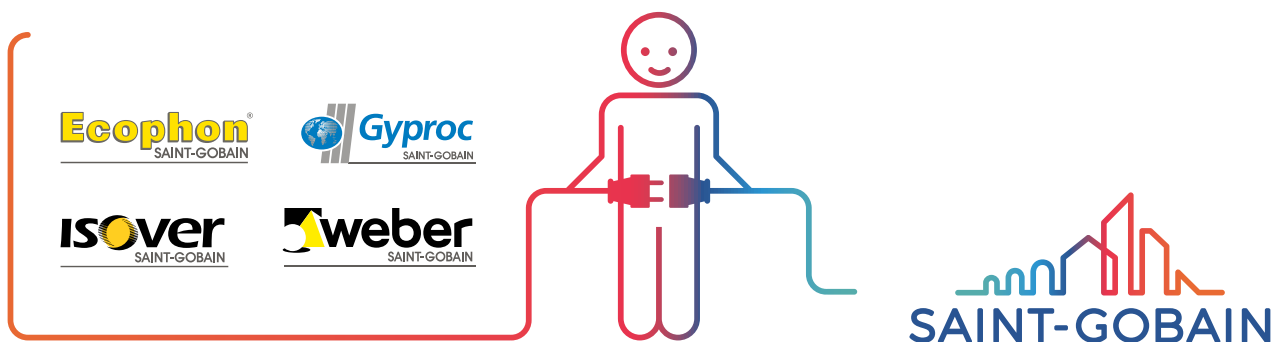
Palvelun tuottamisesta ja asiantuntemuksesta vastaa Gaia Consulting ja palvelua sponsoroii Danske Bank.

Tutustu kaikkiin etuihisi ja hae lainaa: danskebank.fi/akava

*Asuntolainan toimitusmaksu ja järjestelypalkkio normaalisti 0,06% lainan pääomasta, vähintään 300 euroa. Tämä ei ole pankin tarjous. Lainan ehdoista sovitaan henkilökohtaisesti. Lainan myöntäminen edellyttää aina hyväksyttyä luottopäätöstä. Esimerkki: Jos asiakas ottaa 170 000 euron asuntolainan, laina-aika olisi 20 vuotta ja lainan viitekorkona käytetään 12 kk euriborkorkoa, olisi lainan kokonaiskorko 0,75 % [Kuluttajansuojalain mukaan laskettu todellinen vuosikorko 0,841 %]. Luoton ja muiden luottokustannusten yhteismäärä 184851,86 euroa, sis. Järjestelypalkkion 875 euroa ja automaattisen tiliveloituksen maksun 2,70 euroa/maksuerä, maksuerien lukumäärä 240 kpl. [Tiedot 22.04.2021 tilanteesta]

Danske Bank A/S, Suomen sivuliike. www.danskebank.fi

Danske Bank

Autamme rakentamaan erinomaisia elinympäristöjä
ja parantamaan elämänlaatua.

www.saint-gobain.fi

Rakennettu kulttuuriympäristö & KRL

3A Talks

8.3.2022 klo 16

ARCHINFO ATL SAFA

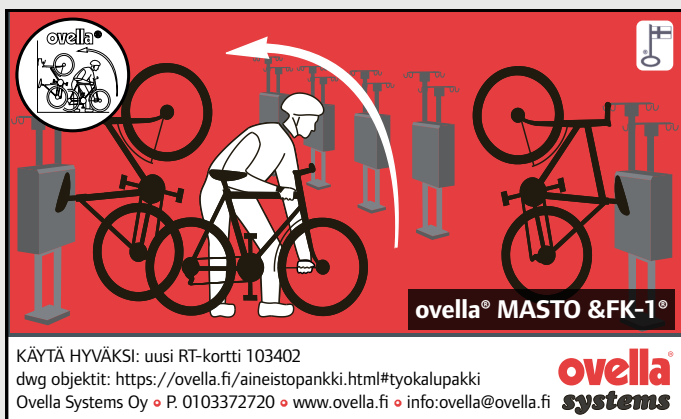
>> MasterTop lattiapinnoitteet
toimisto- ja koulutiloihin

www.lattiapinnoitteet.com

Pyörille oma säilytysteline

ovella® MASTO & FK-1®

KÄYTÄ HYVÄKSI: uusi RT-kortti 103402
dwg objektit: <https://ovella.fi/aineistopankki.html#tyokalupakki>
Ovella Systems Oy • P. 0103372720 • www.ovella.fi • info:ovella@ovella.fi

Kaksikerroksiset pyörätelineet

myynti@elpac.fi', and a height dimension of '2,65m'." data-bbox="508 113 937 304"/>

#koskahelpous

FALCO kaksikerroksiset pyörätelineet on tarkoitettu aktiiviseen käyttöön. Siksi ne ovat helppokäyttöisiä.

Myös 230V latauspistein.

ELPAC KALUSTEET

kalusteet.elpac.fi
010 219 0716 | myynti@elpac.fi

2,65m

Betonituotteet

www.rakennusbetoni.fi'." data-bbox="58 346 486 537"/>

AKO®

Kaikki AKOista

Väliseinät asennettuna, nopeuttaa rakentamista, uusitut akustiikkaohjeet

RAKENNUSBETONI- JA ELEMENTTI OY

Kukonkankaantie 8, Hollola • 03 877 200 • www.rakennusbetoni.fi

Akustiikkapalvelut

silence for sale

www.akustiikkapalvelut.fi

TYÖPAIKAT

www.neva.fi', 'työhakemus ja CV sähköpostitse: rekry@neva.fi', and 'NEVA ARKKITEHDIT'." data-bbox="58 682 937 931"/>

ETSIMME UUSIA TYÖKAVEREITA HELSINGIN / TAMPEREEN TOIMISTOIHIIN

Haussa joukkoomme pääsuunnittelija, projektiarkkitehti ja arkkitehti. Työskentelemme Archicad-ja Revit-ohjelmilla.

lisätietoja: www.neva.fi
työhakemus ja CV sähköpostitse: rekry@neva.fi

NEVA ARKKITEHDIT

Kaipaatko muutosta elämääsi?

Tarjoamme sinulle mahdollisuutta. Pääset tekemään työtä mukavassa porukassa, hienossa ympäristössä, meren rannalla, historiallisessa Uudessakaupungissa. Pikkukaupungin edut – luonnonläheisyys, ruuhkaton arki ja hyvät palvelut – ovat käytettävissäsi.

Suunnittelija

Tehtäviin kuuluu kaupungin omistuksessa olevien rakennusten korjaus- ja uudisrakennusten suunnittelu sekä konsulttien laatimien suunnitelmien ohjaaminen.

Kaavasuunnittelija

Tehtäviin kuuluu osallistuminen yleiskaavojen ja asemakaavojen suunnitteluun sekä selvitysten laatimiseen ja ympäristösuunnitelmien tekemiseen.

UUSIKAUPUNKI

kuntarekry.fi - Jätä hakemuksesi viimeistään 13.3.2022 klo 15 mennessä.
Työavain: Suunnittelija 414695 | Kaavasuunnittelija 414683

**Tule meille töihin
Vantaan rakennusvalvontaan**

LUPA-ARKKITEHDIKSI

Haemme joukkoomme arkkitehtuurin asiantuntijaa. Tarjoamme monipuolisia työtehtäviä sekä mahdollisuuden päästä vaikuttamaan rakennusalan kehittämiseen. Kannustamme itsesi jatkuvaan kehittämiseen.

Työtehtäviisi kuuluu rakennus- ja muiden lupahakemusten käsittely ja lupapäätösten tekeminen, kaupunkikuvan laadun varmistaminen, asiantuntijaneuvonta- ja ohjaus myös siten, että varmistetaan ekologisesti kestävä kehitys, rakentamisen viranomaisvalvonta ja rakennetun ympäristön valvonta sekä yhteistyö- ja kehittämistehtävät; asiantuntijana työryhmissä palvelualueella, toimialalla ja Vantaan kaupungissa. Tervetuloa meille töihin!

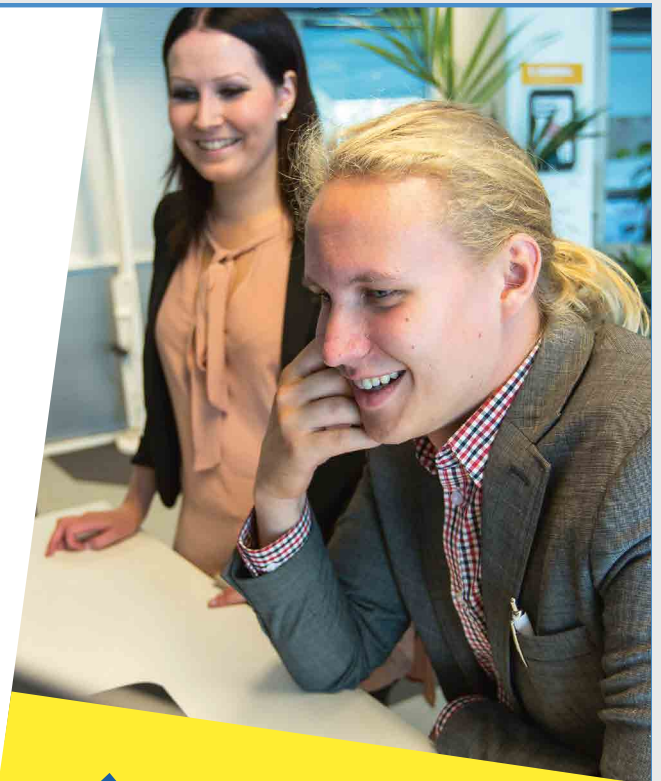
**Aloitamme haastattelut jo hakuaikana.
Hakuaika päättyy 21.3. kello 16.**

Lisätietoja:

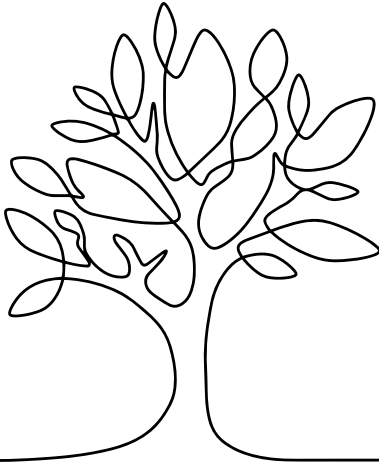
Vastaava lupa-arkkitehti Ifa Kytösaho, p. 040 749 2595

Lupapäällikkö Ilkka Rekonen, p. 040 861 0795

Rakennusvalvontapäällikkö Risto Levanto, p. 050 401 1382

**Lisätietoja ja tehtävään
haku www.vantaarekry.fi**

Missä kuvassa on Parmacon tilaelementtirakennus?

Vastaus osoitteessa www.parmaco.fi/arkkitehtisuunnittelija

TOIMINTAMME VAHVASTA KASVUSTA JOHTUEN ETSIMME JOUKKOOMME:

Pääsuunnittelijaa & Avustavaa suunnittelijaa

Oletko kokenut pääsuunnittelija, jolla on kykyä kantaa vastuuta, näkemystä alan kehittymisestä, sekä kyky tukea tiimiäsi parhaimpaan mahdolliseen tulokseen? Vai oletko ammattitaitoinen avustava suunnittelija, joka kykenee kantamaan vastuuta annetuista tehtävistä ja olemaan oleellinen osa suunnitteluryhmää?

Meillä jokaisella on aito mahdollisuus, mutta samalla myös velvollisuus, vaikuttaa työmme etenemiseen. Meillä saat vastuuta ja samalla vapautta tehdä yhdessä asiakkaidemme kanssa parhaat mahdolliset ratkaisut jokaisessa suunnittelukohteessamme.

OLE YHTEYDESSÄ

Jani Kotikangas • jani.kotikangas@kanttia2.fi • 044 491 8776

KANTTIA 2:N ARVOT OVAT:

Välittäminen
Kannattavuus
Yhdessä tekeminen ja avoimuus
Kehittyminen ja kasvu
Tilannetaju

Jos ne ovat myös
sinun arvojasi, voisi
ARKKITEHTITOIMISTO KANTTIA 2
olla unelmiesi työpaikka.

LISÄTIETOJA MEISTÄ
www.kanttia2.fi

KANTTIA 2

TERVETULOA JOUKKOOMME

Lupa-arkkitehti

Suomen toiseksi suurin kaupunki kasvaa huimalla vauhdilla!

Tule meille vahvistamaan lupavalmistelijana laadukkaan kaupunkiympäristön rakentumista Espooseen.

Hae 15.3. klo 15.45 mennessä,
työavain ESPOO-04-8-22

espoonrekry.fi

JA DA

Haemme joukkoomme kokenutta ja taitavaa **projektiarkkitehtia** vaativiin ja uudistaviin korjaus- ja uudisrakentamishankkeisiimme sekä **arkkitehtiopiskelijaa** avustavampiin tehtäviin. Arvostamme toteutuskokemusta, hakijoilta odotetaan Revit-ympäristön hyvää hallintaa.

Hakemukset viimeistään 10.3.2022: office@jada.fi
Lisätiedot: Jussi Vuori / 050-3447026

Haluatko osaksi huipputiimiä ja työn, jolla on tarkoitus?

Tule asuntosuunnittelupäälliköksi Skanska Kodeille! Tehtävässä kehität asuntojemme arkkitehtuuria ja vakioratkaisuja tiimisi kanssa.

Tutustu tehtävään ja hae: skanska.fi/rekry

SKANSKA

skanska.fi/rekry

Aalto University School of Arts, Design and Architecture
invite applications for a tenure track or tenured position in

Sustainable Building Construction

which will be filled at assistant or associate professor level.

The application period ends on **Monday 28th March, 2022**.
More info at: www.aalto.fi/fi/avoimet-tyopaikat

Aalto University is a community of bold thinkers where science and art meet technology and business. We are committed to identifying and solving grand societal challenges and building an innovative future. Aalto has six schools with nearly 11 000 students and a staff of more than 4000, of which 400 are professors. Our main campus is located in the Helsinki Metropolitan area, in Espoo, Finland.

A! Aalto University
School of Arts, Design
and Architecture

aalto.fi

LUKSUSTA JA LISÄTILAA,
YHDISTÄ LUONTO JA VALO SISÄTILAAN
LAADUKKAILLA TAITEOVILLA

ARKKITEHTONISESTI VAIKUTTAVAAN JA KESTÄVÄÄN RAKENTAMISEEN,
NIIN SISÄTILOIHIN KUIN JULKISIVUIHIN.

TUTUSTU SUUNNITTELUN VAPAUTEEN JA LASIEMME MONIPUOLISEEN VALIKOIMAAN: VITREA.FI

VITREA

PALOLASIT | TOIMINNALLISET LASIT | JULKISIVUT | KAITEET JA LIPAT | TURVALASIT | TERASSIT JA PARVEKKEET | LASITIILET | VITREA.FI